

Wychodzi dwa razy dekadnie, o godz. 12-tej w po-
łudnie i o godzinie 8-tej
wieczorem.

ABONAMENTY wyno-
si w Krakowie: miesię-
cznie 2 kor., kwartalnie
kor. 6, za jednorazowe
zaopatrzenie do domu de-
kładają się 40 hal., za dwa-
miesięczne 60 hal.

Na prowincji: miesię-
cznie kor. 2 hal. 70, kwar-
talnie kor. 8. W państwie
Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za
dwumiesięczną wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu. 40 hal. | Adres Red.: Ul. św. Krzyża i. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Tel. Nr. 129

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JOZEFĄ ROGOSZĄ.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobne prenumeraty na
wydanie wiecz. wynosi
miesięcznie w miejscu
z odnośnikiem do domu
koronę.

Numer połudn. 10 hal. wie-
czorny 4 hal. Listy pie-
niężne przekazywane przez
korespondentów i inseraty, franco
do Administracji „Głosu
Narodu“. — Prenumeratę
opócz upoważnionych a-
gencji przyjmują biura
urzędowe w obrębie
monarchji i w państwie
niemieckim. Reklamacje

Ogłoszenia (inseraty) przyjmują kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inżynierskim „Głosu Narodu“, róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej i. 7
O 1 miejsca wiersza drobny pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerczy, za każdy następny raz 12 hal. skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 hal. za pierwszy raz
każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, Pasaż
Marszałkowska, w Wiedniu Hasenstaub & Vogler, M. Opelik, M. Dukes, M. Schalek, E. Braun, Kutsehera & Schlerer, R. Mesca, Friedl, w Budapeszcie
J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Treviso, F. Jones & Cie.

Nr. 65.

Kraków, sobota 8 lutego 1908 r.

Rok XVI.

Korespondencja.

BERLIN 7 lutego.

(Wywłaszczenie w Izbie panów. Mylnie pogłoski. Ce-
sarz i Buelow godzą się zupełnie. Mowa hr. Tiele-
n. Adickes jako hakatysta. Protesty Niemców przeciwko
wywłaszczeniu. Dymisja Stengla.)

Ustawa o wywłaszczeniu nie została
uchwalona przez izbę panów odrazu, ale prze-
jdzie jeszcze przez alembik obrad komisyjnych.
Nie należy jednak z tego powodu żywić zbyt da-
leko sięgających nadziei. Opozycja przeciwko
barbarzyńskiemu prawu jest w izbie wyższej
silna i co ważniejsza zasadnicza, stąd jednak do
odrzużenia ustawy droga daleka. Izba wyższa
jest przepełniona urzędnikami wyższych kate-
gorii, a ci, chociaż należą do t. zw. wysokich
sfer towarzyskich, nie będą z pewnością robili
opozycji rządowi. Zwłaszcza teraz, po rozlicz-
nych komunikatach „Norddeutsche A. Ztg.“
stwierdzających zupełną zgodę w tej sprawie
pomiędzy cesarzem a kanclerzem, obalenie usta-
wy jest przedsięwzięciem nader ryzykownym.
Uderzając bowiem w Buelowa, godzi niejako
także w cesarza. Wszelkie zaś kombinacje i
domysły, jakoby Wilhelm II. był nęchętnie
usposobiony dla wywłaszczenia, jakoby jego
szwagier ks. Guenther szlewicki robił mu
przedstawienia o szkodliwości tego prawa, jako
by nawet pewne sfery dworskie były przerażone
możliwymi następstwami podobnego kroku,
należą do dziedziny fantazji. W rzeczywistości
Buelow jest tak zaangażowany w polityce anty-
polskiej, że z nią stoi i upada, a wszystkie jego
projekty powstały i były wygotowane w ścisłym
porozumieniu z dworem i cesarzem. Do odrzu-
żenia zatem ustawy nie dopuszczą cesarz i kan-
clerz, i nie tego się boi Buelow, niepokoi go
jedynie możliwość poprawek które izba wyższa
zechce do ustawy wprowadzić; w takim bowiem
razie znacznie się wzdrowsza ustawa z izby do izby
i mogą się wywiązać nowe komplikacje groźne
dla kanclerskich zamysłów...

W każdym razie opozycja przeciwko wy-
właszczeniu jest w kołach niemieckich daleko
silniejszą niżeli rząd przypuszczał. Już mowy
wygłoszone w izbie panów dowodzą, że w kołach
ultrakonserwatywnych dzikie pomysły Buelowa
wywołały niemal odrazę. Kardynał Kopp mówił
jak było jego obowiązkiem. Trudno wyobrazić
sobie hierarchę katolickiego, któryby nie potę-
pił stanowczo gwałtu skierowanego przeciwko
najbardziej katolickim! Ale np. hr. Tiele-
winkler, magnat śląski, doskonale postawiony
w kołach dworskich, przyjaciel i częsty gość
cesarza, potępił wywłaszczenie nie mniej sta-
nowczo i energicznie. Wywołało to nawet w na-
jemnej hakatystycznej prasie wybuchy istnej
wściekłości. Na napaści „Schlesische Ztg.“ odpo-
wiedział jednak hr. Tiele - Winkler listem, w
którym obstał przy swej opinii w całej rozciąg-
łości...

Niemile natomiast wrażenie w kołach nie-
mieckich wywołała mowa frankfurckiego bur-
mistrza Adickesa, który stanął na stanowisku
czystego hakatyzmu. Ale Adickes należy do
rzędu tych „liberałów“ którzy nie cofną się przed

niezmem, gdy chodzi o ich karierę. Otóż obecnie
Adickes poluje na tekę ministra skarbu, która
jest specjalnością „mieszcząskich“ polityków.
Chciał zatem przypochlebić się kanclerzowi i
dworowi, i wygłosił mowę zupełnie niezgodną z
programem stronnictwa, do którego należy.
Oprócz tego jest on niejako rodzinnie związany
z polityką antypolską, gdyż jego zięć tajny
rada Hueggenberg, był jednym z najczynniej-
szych członków komisji kolonizacyjnej. Zresztą
wyborcy Adickesa nie puścili mu płazem jego
odstępstwa. Na ostatniem posiedzeniu frankfur-
ckiej Rady miejskiej, nasłuchał się pan bur-
mistrz gorzkich słów prawdy i tak ostrych u
pomniń, że zagroził nawet dymisją, której
jednak nikt się nie uląkł...

Ale najznamienniejszym objawem opozycji
niemieckiej przeciwko wywłaszczeniu jest
protest wniesiony do sejmu przez grono niemiec-
kich obywateli ziemskich z Wielkopolski! Protest
ten w formie bardzo stanowczej, jest już podpi-
sany przez 50 właścicieli majątków tabularnych.
Drugi protest wystosowali kupcy i przemysłowcy
niemieccy z Poznania i okolicy. Zebrali oni już
kilkaset podpisów, ale liczba protestujących
wzrośnie z pewnością do tysiąca. Ci zatem, dla
ratowania których Buelow odważa się na ohydny
gwalt, sami dobrowolnie oświadczają się prze-
ciwko barbarzyńskiej ustawie. To jest najprzy-
krzejsza niespodzianka dla hakatystycznego
kanclerza... a protest niemiecki przyszedł do
skutku wyłącznie z inicjatywy Niemców, i całą
agitację prowadzi Niemcy. „Polskiej intrygi“
nie wynajdzie w tej akcji najprzebieglejszy ha-
katystyczny agent.

Tak więc zdrowa reakcja przeciwko przewro-
tnej i szkodliwej polityce buelowskiej kliki, bu-
dzi się w społeczeństwie niemieckim coraz sil-
niej i szerzej. Hakatyzm do niedawna tryumfu-
jący na całej linii i narzucający całemu pań-
stwu swoje haniebne doktryny, zaczyna tracić
grunt pod nogami, a upadłby bardzo łatwo, gdy
by jego kierownicy nie byli związani wiel-
kimi materialnymi interesami. Trzeba pamiętać
że hakatyzm jest przedewszystkiem olbrzymią
spekulacją, która przynosi całej klicie antypol-
skiej niemałe dochody. W tem leży jego słabość
moralna, ale ta materialna podstawa, daje mu
dużą brutalną siłę.

Na razie zatem nie należy oczekiwać upadku
kanclerza, co by było równoczesnym upadkiem
hakatystycznej polityki. Chybaby nowy atak
apoplektyczny pokrzył koniec słomianej wieży
Buelowa...

Tymczasem w łonie rządu gotują się jednak
znaczące zmiany. Pierwszą ofiarą będzie sekre-
taryz stan dla finansów baron Stengel. Finanse
Rzeszy są jak wiadomo nieświetne i rząd chciał
się podreperować nowymi podatkami, a
przedewszystkiem monopolem spirytusowym i
podatkiem od cygar. Oba te projekty natrafiły
na taki opór ze strony liberalnej, że kanclerz
stanął w obec alternatywy: albo rozbicia bloku
liberalno - konserwatywnego, albo dymisji
Stengla i poświęcił naturalnie swego kolegę.

Ukrajinizm czy anarchizm?

W „Dile“ pojawił się szereg artykułów dra
Kopacza, które z tego względu zasługują na
uwagę, że charakteryzują istotę „ukrainizmu“
reprezentowanego przez ten organ. Dr. Kopac-
nie mówi o „Dile“, lecz o „Literaturno-nauk.
Wiestniku“, który jak wiadomo, cieszy się naj-
większym autorytetem wśród Ukraińców. Otóż jak
twierdzi dr. Kopacz, ten „najważniejszy“ or-
gan ukraiński jest rzecznikiem najskrajniejszego
anarchizmu. Wystarczy zresztą przytoczyć
kilka ustępów z „Lit. nauk. Wiest.“ Tak w je-
dnym z zeszytów tego pisma p. Łoziński, za-
znaczuwszy, że „anarchizm jest takim ustro-
jem (?) politycznym, przy którym nie ma za-
danej władzy“, tak dalej pisze:

„Odrzucając zasadę organizacji państwowej
my w dążeniu do samodzielności państwowej
Ukrainy, uważamy za pożyteczną dla ukraiń-
skiego ludu pracującego tylko negatywną stro-
nę, t. j. zburzenie teraźniejszej władzy nad u-
kraińskim narodem, które byłoby jednocześnie
rozpadnięciem się władzy państw, panujących
nad narodem ukraińskim. I dopóki dążenie do
państwowej niepodległości przejawia się w bu-
rzeniu istniejącej władzy, dopóty lud roboczy
nie może zachowywać się wobec tego dążenia
wrogo lub obojętnie. Lecz pozytywna strona
tego dążenia, stworzenie państwa ukraińskiego,
utrwalenie nowej państwowej władzy na ukra-
ińskiej ziemi sprzeciwia się interesom ludu ro-
botczego, który powinien wyteńczyć wszystkie
swoje siły w tym kierunku, aby na ruinach te-
raźniejszej władzy państwowej „obcych“ nie do-
puścić do utrwalenia władzy państwowej, „swo-
ich“, lecz tylko prowadzić dzieło burzenia da-
lej, dopóki nie runą wszystkie fundamenty współ-
czesnego ustroju“.

Tego rodzaju wywody, jak słusznie zazna-
cza dr. Kopacz, będące kwintesencją anarchi-
zmu „Lit. nauk. Wiest.“ zamieszcza bez słowa
komentarza, co znaczy, że redakcja „najpowa-
żniejszego“ pisma ukraińskiego, najzupełniej się
z nimi solidaryzuje. A należy przypomnieć, że
redaktorem tego pisma, tak jawnie propagują-
cego anarchizm, jest prof. Hruszewski głośny
wódz i inspirator ruchu ukraińskiego i antypol-
skiego. To też ta zbytnia szczerość jego orga-
nu dowodzi niewątpliwie, że „ukrainizm“ jest
tylko synonimem anarchizmu!

Faktu tego nie zmienia okoliczność, że „Di-
lo“ dało gościć na swych szpaltach wywo-
dom dra Kopacza. Że ten organ ukraiński nie
przyznaje się otwarcie do anarchistycznych po-
głądów „Lit. nauk. Wiest.“ jest objawem jego
obłudny. „Dilo“ jest właśnie najgorliwszym rzeczn-
nikiem „polityki“ pięści i kija — polityki upra-
wianej przez różnych Krattów i polityków po-
dobnego pokroju... Jeśli nie w teorii, to w pra-
ktyce utożsamia ono ukrainizm z anarchiz-
mem.

Wojna turecko-rosyjska?

Prasę europejską obiegł onegdaj telegram
o grożącej jakoby wojnie pomiędzy Rosją a
Turcją. Sensacyjną tę wiadomość puściło w

świat petersburskie „Nowoje Wremia“, które zamieściło korespondencję z Tyflisu, donoszącą o wojennych przygotowaniach Turcji nad granicą kaukaską i o powszechnie spodziewanym tam wybuchu wojny w najbliższym czasie. Aczkolwiek źródło to jest bardzo podejrzanego wartości, bo specjalnością tego szowinistycznego dziennika rosyjskiego jest ciągle straszenie „powstaniem“ polskim, finlandzkim i t. d. niemniej jednakże odkrycie „Now. Wremia“ co do wojennych zamiarów Turcji zasługuje na uwagę już z tego względu, że wywołało powszechną sensację w Europie i jest bądź co bądź wyrazem obaw, jakie żywią rosyjskie władze na pograniczu tureckim.

„Nasza sąsiadka Turcja — czytamy w pomienionej korespondencji z Tyflisu szykuje się do wojny. Jest to fakt, któremu nie przeczą sami Turcy. Na Kaukazie mówią powszechnie o nieuchronnym zbliżeniu do wojny z Turkami. W Kaukaskich okręgach wojskowych nie ukrywają, że położenie jest bardzo poważne i zapewniają, że starcie to nastąpi najpóźniej w marcu. Na naszej granicy tureckiej były już wypadki, które wzywały nas do bojowej gotowości. W prasie pojawiły się wiadomości o mianowaniach dowódców w tureckiej armii „na wypadek wojny z Rosją“. Według wiarogodnych pogłosek rząd turecki zafrachtował już kilka dużych okrętów austriackiego „Lloyd“, dla dostawy sprzętów broni i amunicji do Anatolii. W centrze Kaukazu, w Tyflisie mówią o wojnie zupełnie otwarcie. Osoby blisko stojące namiestnika zapewniają, że ks. Woroncow-Daszkow, w obecności wielu wezwanych do pałacu dowódców oświadczył, że nie czuje w sobie dostatecznej energii i w razie rozpoczęcia działań wojennych opuści stanowisko głównodowodzącego armią kaukaską. W tym duchu wypowiedział się ks. Woroncow-Daszkow w liście, który zawiązał do Petersburga pomocnik namiestnika jen. Szatilow. Jednocześnie z nim udali się nad Nową naczelnik zarządu inżynierskiego twierdzy batumskiej i jeszcze jeden z wyższych wojskowych, obeznany ze stanem naszego pogranicza tureckiego. Przesuwanie wojsk w prowincjach nadgranicznych Turcji odbywa się bez przerwy.

Jakkolwiek dają się słyszeć optymistyczne zapewnienia, że nieporozumienia niebawem zostaną załatwione na drodze pokojowej, nie ma na to

wielkiej nadziei. Najprawdopodobniejszym jest przypuszczenie, że zupełnie niespodziewanie znaleźliśmy się w przededniu poważnych wydarzeń.

„W tych dniach — pisze dalej korespondent „Now. Wrem.“ — miałem dłuższą rozmowę z jednym z wybitniejszych Turków, rosyjskim poddanym i szczerze sympatyzującym z Rosją, który powrócił świeżo z Ałaski. Oznajmił mi on, że sądząc z nastroju ludności tureckiej, nie jest w stanie powstrzymać prądu ku wojnie, którą obwieszczają mułowie w swych podburzających mowach“.

Tak brzmią główne ustępy sensacyjnej relacji tyfliskiego korespondenta „Now. Wrem.“. A chociaż w tym alarmie jest z pewnością wiele przesady, podaną przez zbliżone do kół rządowych pismo wiadomości o wysłaniu przez namiestnika Kaukazu specjalnej delegacji wojskowej do Petersburga, należy uważać za prawdziwą. A to świadczyłoby w każdym razie, że władze rosyjskie są istotnie pod wrażeniem spodziewanej wojny z Turcją. Czy te obawy są uzasadnione, trudno naturalnie przesądzać, można tylko zaznaczyć, że byłoby dziwnem, aby Turcja, która zachowywała się spokojnie podczas wojny rosyjsko-japońskiej, teraz naprawdę zamierzała zaatakować Rosję... Ale strach ma wielkie oczy, a dla Rosji w obecnym jej stanie, nawet Turcja mogłaby się stać groźną.

Dodać bowiem trzeba, że nastój ludów kaukaskich, nawet chrześcijan jest obecnie bardzo wrogi dla Rosji, a nacisk narodowy prowadzony tam temi samymi sposobami co w polskich prowincjach, odstrychnął od Rosjan nawet Gruzinów i Ormiann.

Zamachy na panujących i naczelników państw.

W zeszłym stuleciu padło z ręki mordercy niemniej jak 10 prezydentów republikańskich, dwóch carów, dwóch sułtanów, szach jeden i jedna cesarzowa. Od roku 1900 straciło w ten sposób życie już trzech królów, jedna królowa i jeden prezydent.

W lipcu 1900 r. umarł król Humbert od kuli zbrodniarza, a obecnie taki sam los spotkał króla portugalskiego,

W żywej jeszcze pamięci utrzymała się straszna tragedia, jaka się rozegrała w Belgradzie gdzie w czerwcu 1903 r. zamordowano króla Aleksandra i żonę jego Dragę.

Dnia 5 września 1901 roku w Buffalo ranik Leon Czolgosz prezydenta Mac Kinleja, a w dziewięć dni później umarł Kinlej wskutek tej rany.

Spis zamachów w 19 stuleciu rozpoczyna się z carem Pawłem I, którego w nocy z dnia 23 na 24 marca 1801 r. zaduszono. siedem lat później zamordowano sułtana Selima III na rozkaz Mustafy IV w więzieniu. Roku 1831 zamordowano prezydenta greckiego hr. Capo d'Istria a 1854 księcia Parmy, Karola. Roku 1860 padł ofiarą zemsty książe czarnogórski Daniło I. Roku 1865 zastrzelono w teatrze waszyngtońskim prezydenta Stanów Zjednoczonych Abrahama Lincolna. Roku 1868 zamordowano księcia serbskiego Michała Obronowicza, a dziesięć lat później dr. Moreno, prezydenta ecuadorskiego. R. 1876 umarł z ręki morderców sułtan Abdul Aziz Chan, a r. 1881 trafiła kula znów prezydenta Stanów Zjednoczonych generała Garfielda.

Roku 1882 wykonano straszliwy zamach na życie cara Aleksandra II w Petersburgu, r. 1890 zasztyletowano Menendesa, prezydenta republiki San Salvador, a roku 1894 prezydenta francuskiego Carnota. W latach ostatnich padli ofiarą: 1896 r. szach perski Nasr-Eddin, 1896 r. prezydent urugwajski Borda, 1898 r. prezydent guatelański Barrios. w wrześniu 1898 r. zamordował Lucheni cesarzową ustrajacką Elżbietę.

Przeważna część tych zamachów wykonana została przez anarchistów.

Na każdego prawie z panujących obecnie monarchów anarchiści planowali lub nawet usiłowali wykonać zamachy. Obaj ostatni prezydenci francuscy Loubet i Fallieres doświadczyli różnych chwil lęku przed tymi fanatykami anarchii.

Car Mikołaj II przed dwoma laty podczas uroczystości Jordanu sam niejako oglądał zamach na swoje życie. Kula armatnia podczas salw uroczystościowych zabłąkała się wtedy do otoczenia cara... Sułtan turecki nie wychyla się z Seraju, w którym przepędza dnia i nocę by nie spotkać się z kulą fanatyka religijnego lub jakiego domorosłego anarchisty. Zamachy które miały na celu szybkie usunięcie ze świata cesa-

30)

Jerzy Ohnet.

Ostatnia miłość.

Zima nadeszła i była to pora najszcześniejsza dla Lucji. Hrabia wróciwszy do Paryża, codziennie znajdował czas odwiedzić ją choć na kwadrans. Nie żądała od niego nic więcej. Zjawiał się uśmiechnięty i z czułymi słowami na ustach, ścisnął jej rękę, siadał przy kominku, rozmawiał, a przedewszystkiem przyglądał się. Godziny ulatywały, jak marzenie i odchodząc, zostawiając po za sobą radość na resztę dnia. A Lucja rozsądniejsza, czy też mniej ciekawa od Psyche, nie starała się przeniknąć tajemnicy, którą Armand nie przestawał się otaczać.

Wszystko więc tchnęło spokojem i uśmiechało się w jej życiu, kiedy spadły na nią zgroza i boleść. Pani Mathisen miała coraz gwałtowniejsze ataki astmy i pomimo środków leczniczych, czuła się coraz gorzej.

Hrabia, wezwany depezą, porzucił wszystko, ażeby dodać otuchy i dopomóc Lucji, która traciła głowę ze zmartwienia. Przybycie pana de Fontenay zdawało się sprowadzać pomyslną zmianę w domu. Ciotka zaś odzyskała przytomność i mogła wymówić słów kilka. Trochę uspokojony Armand odjechał. Lecz o pierwszej ataki ponowiły się. Nastąpił gwałtowny kryzys i po strasznym konaniu, z rana, na ręku Lucji, biedna pani Mathisen zgasała...

Było to w tej porze, kiedy goście hrabiostwa de Fontenay, po wybornym teatrze amatorskim, opuszczali pałac, jarzący światłem. A kiedy Mina, dręczona zazdrością zamykała się w pokoju, ażeby płakać, panna Andrimont,

zrozpaczona, modliła się u wezglowia drogiej nieboszczki.

V.

Okolo wpół do drugiej było, kiedy hrabina wysiadła przed bramą domu Lucji. Furtka stała otworem, a pawilon wyglądał jak pusty. Ogrodnik nie pracował w ogrodzie jak zwykle; okna na pierwszym piętrze domu były otwarte, a na parterze rolety szczelnie zapuszczone; wszędzie panował wyraźny nieład, na środku alei leżała taczka pełna liści, widocznie zapomniana, na ganku porzuczona była odzież; wszędzie czuć się dawało wielkie nieszczęście, zewsząd wycierało zgłębienie i smutek.

Pani de Fontenay weszła do ogrodu, przyrzawszy się uważnie wszystkiemu dokoła, wybierając aleję, prowadzącą do bocznych drzwi w domu, jakby się obawiała, ażeby od frontu nie wzbroniono jej wejścia.

Szła lekkim krokiem, starając się, ażeby piasek nie skrzypiał jej pod nogami, bardzo wzruszona, lecz zarazem pełna nieprzewidywanej stanowczości. Postanowiła zobaczyć Lucję; chciała ją zaskoczyć wśród boleści i zrećznie stoczoną walką rozstrzygnąć swą przyszłość.

Nie wiedziała wprawdzie, jak się dostanie do przeciwniczki, jakie wymyśli pozory, jakich użyje forteli; wiedziała tylko, że nie odejdzie zanim jej nie ujrzy, ani zanim z nią nie pomówi, choćby nawet przekupić miała jej służących.

Przypadek posłużył jej lepiej, aniżeli mogła się spodziewać. Właśnie przechodziła obok drewnianego domku, z którego komina snuło się cienkie pasmo dymu, gdy Michigan, ładna suka leżąca u wejścia na dywaniku, pod-

niosła się warcząc. Tym razem nie nadszcze-kiwała tak hałaśliwie i wesoło, jak przy powitaniu Armanda, kiedy pierwszy raz przyszedł; przeciwnie zaczęła glucho warczeć, a następnie tak przeraźliwie wycę, jak czynią to psy w nocy, na widok księżycy.

W tejże chwili drzwi od domku otworzyły się gwałtownie i ukazała się na progu Lucja wzruszona i bardzo blada; czoło jej zmarszczyło się, gdy spostrzegła nieznaną. Pies znowu ujadł położyła mu rękę na łbie, ażeby go uspokoić i patrząc na panią de Fontenay, bacznie uważała dobrze szlachetność jej twarzy, dystynkcję postawy i elegancję ubioru. Zrozumiała, że nie ma do czynienia z jakąś kupcową, ani wogóle z osobą zwyczajnie natrętą. Starła się jednak jej pozbyć, zwracając ją ku domowi i pokazała jej tam prowadzącą aleję mówiąc:

— Jeżeli pani chce z kim pomówić, niech raczy się tam udać.

Hrabina przerwała, zbliżając się do niej:

— Jeżeli pani jest panną Andrimont — rzekła głosem pewnym — z panią a nie z kim innym pragnę pomówić.

— Przychodzi pani w chwili bardzo bolesnej — odrzekła Lucja, ze smutnym uśmiechem, wskazując na suknię żałobną.

— Widzę to pani — odpowiedziała pani de Fontenay, tonem trochę łagodniejszym — i dla tego właśnie, że pani jest pod wpływem takiej boleści, przychodzę do pani... Przesyła mnie ktoś, co się panią żywo interesuje.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Związek katol. krawców

Kraków, ulica Floryańska 1. 7. Tuż przy Rynku.
Lwów, plac Halicki 1. 7. Gdzie Centralna Kawiarnia.

Pierwszorządny magazyn na zamówienia.

Wielki skład materiałów krajowych i angielskich.

☉ ☉ ☉ ☉ Krój angielski. ☉ ☉ ☉ ☉

rza Wilhelma II tłumaczono dotąd tylko obłąkaniem ich wykonawców.

Młody 21 letni król hiszpański Alfons XIII był już trzykrotnie za swych trzechletnich rządów celem spisków anarchistycznych. Hiszpania w daje wogóle obok Włoch największą liczbę anarchistów którzy postawili sobie za cel zacyznąć swe rzemiosło od własnego króla. Pomaga im w ich usiłowaniach silna w tem państwie partja republikańska, są im nadto pomocne: osłabiona władza królewska, nieszczęśliwy ekonomiczny stan kraju, nędza, ta matka wszelkich zbrodni, wreszcie pewne separatystyczne prądy w Katalonii. W stolicy tej ostatniej prowincji w Barcelonie wybuchła przed dwoma laty petarda w jednym z pawilonów wystawy, którą właśnie zwiedzał król Alfons. Drugi zamach miał miejsce w Paryżu na polach Elizejskich, gdy młody król jechał powozem z prezydentem republiki.

Po raz trzeci wreszcie rzucono bombę pod powóz królewski w Madrycie, — gdy Alfons XII wracał od ślubu z piękną Wiktorją Battenberską.

Za każdym razem okazał młody król wiele odwagi i przytomności umysłu. Tem zjednał sobie taką sympatyę wśród Hiszpanów, że o obecnie monarchia posiada tam o wiele silniejsze podstawy niż za regencji jego matki Maryli Krystyny.

Na cesarza Austrii Franciszka Józefa I. urządzono jeden jedyńy zamach w dniu 18 lutego 1853 r. z pobudek politycznych. Węgier Jan Lbenyi zranił wtedy nożem cesarza przechadzającego się w Wiedniu. Lekką ranę wyleczono w kilku tygodniach. Na pamiątkę ocalenia monarchii wybudowano w Wiedniu wspaniałą kościół wotywny.

Można w wogóle powiedzieć, że w obecnych czasach żaden choćby najlepszy monarcha nie jest bezpieczny przed zamachami i spiskami. Z najrozmaitszych powodów, najczęściej z nienawiści do systemu monarchicznego, tworzą się tajne związki spiskowców, mające na celu zamordowanie choćby najlepszego monarchy. Tak było już w starożytności. Hipparch tyranatńki, zginął w czasie uroczystości dionyskiej z ręki republikanów. Juliusz Cezar otrzymał śmiertelny cios od swojego

przyjaciela republikanina Brutusa. W czasach nowożytnych Karol angielski w 17 w. dał głowę pod topór by przynieść Anglii kilkanaście lat republiki pod protektorem Cromwellem na Napoleona urządzano zamachy. Jeden w dniu w ogrodzie schönbrunskim, drugi w Paryżu w r. 1804. Ten ostatni był pierwszym zamachem dynamitowym w historii. Napoleon jechał właśnie wieczorem do Opery francuskiej, gdzie po raz pierwszy miało grać „Stworzenie“ Haydna. Piekelną maszyną eksplozowała ze straszliwym skutkiem na wąskiej uliczce św. Mikołaja. zginęło kilkunastu ludzi, pierwszy konsul jednak nie straciwszy ani na chwilę zimnej krwi kazał jechać dalej do Opery, gdzie go publiczność powiadomiła już o zamachu powiła a antuzjasycznymi oklaskami. Wogóle żaden może z panujących nie był celem tyłu spisków, co Napoleon I. Zgładzić go chcieli tak republikani, jak i rojaliści.

Bratanek Napoleona I, Napoleon III omal nie zginął od bomby Orsiniego, która poczyniła straszne spustoszenia wśród tłumów zebranych dla oglądania orszaku cesarskiego, pod czas gdy Napoleon III nie odniósł najmniejszego skaleczenia.

W Paryżu również Polak Berezowski strzelał z rewolweru do Aleksandra II, za co go skazano na dożywotnie wygnanie do Kaledonii, gdzie dotychczas przebywa. Republikańskie rządy nie uznały za stosowne ulaskawić człowieka, który już chyba zupełnie odcierpiał swój czyn, ponieważ usprawiedliwiony niegodziwym postępowaniem Aleksandra II z Polakami.

Polska historia wykazuje tylko dwa zamachy na monarchów. Pierwszy wykonał obłąkany szlachcic Piekarski na Władysława IV. Skazano go na śmierć, a przed tem, według ówczesnej procedury karnej poddano mękom. Stąd pochodzi znane przysłowie „plecie jak Piekarski na miękach“.

Ofiarą drugiego zamachu był król Stanisław August, który go porwali konfederaci barscy pod Marymontem. Główny sprawca napadu Strański dał głowę na rusztowaniu.

W ogóle dawniej zamachy na panujących były daleko rzadsze, obecnie, gdy ruch przeciw karze śmierci obejmuje najszerze koła, stoso-

wana jest ona z największym okrucieństwem przeciw królom...

Z jakichkolwiek pobudek płyną królobójstwa są one niezgodne z duchem chrześcijaństwa i nowoczesnej kultury.

KRONIKA.

PRECZ Z TOWAREM PRUSKIM!
KUPUJCIE TYLKO U CHRZESCJAN!

Kraków dnia 8 lutego 1908 r.

— **Kalendarzyk kościelny:** Dziś w sobotę Jara z Maty i Cyrjaka męczennika; jutro niedziela 5 po Trzech Królach Cyryla biskupa wyznawcy, doktora Kościoła i Aleksandra; w poniedziałek Scholastyki pałuy mę zenniczki i Wilhelma opata.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 7 minut 8; zachód przypada o godz. 4. min. 42, długość dnia godz. 9. min. 36.

Kalendarzyk sobotni.

Dziś, dn. 8 lutego

Teatr miejski „Białe pawie“.

Sala Ratuszowa: Posiedzenie komitetu obywatelsk. dla uczczenia pamięci H. Jordana o godz. 5 po południu

Czytelnia Z w. Niew. katol. (Pałac Spiski) Pogadanka w sprawie Ligi Obyczajności Społecznej. Zagai O. Crömer T. J. Początek o godz. 5 po poł.

Stary Teatr: Bal Koła Mieszczańskiego.

Resursa Urzędnicza: Wieczorek z tańcami T. S. L. dla młodzieży.

Klub pocztow: Bal maskowo-kostjumowy.

„Eleuterja“: „Biały wieczór“.

Związek akad.: (Stawkowska 11) Kabaret i zabawa taneczna.

„Sokoł“ krakowski: Zabawa taneczna oddz. kołarzy.

„Sokoł“ podgórski: Zabawa taneczna i wieczornica.

To w. mił. Cytry: (Florjańska 32): O godz. do 8 w. wieczorek i zabawa taneczna.

Z sali koncertowej.

KONCERT P. SLIWINSKIEGO.

Oczy moje spoczęły na programie koncertu p. J. Sliwińskiego i uczułem wielki smutek.

Ach! jakże smutną jest dola koni, spuszczonech do ponurych czeluści kopalń węgla, skazanych na ciągnięcie jednych i tych samych wózków po jednych i tych samych kurytarzach, powolne ślepienie i śmierć wśród otaczających je od szeregu lat ciemności. A tam, w gorze, bajeczna kraina światła, bajeczna kraja na życia! Nieskończona gra światła, nieskończone objawy życia! Ach! jakże smutną — o ile, może, smutniejszą — jest dola wirtuozów! Dola, po części nerzucona im przez „szanowne publiczności“ jednej i drugiej półkuli, po części przez nich samych na własną zgubę ukuta. Treść dzieł sztuki trzeba zamknąć w doskonałość formy. Naturalnie. I w końcu tragikomedia: niesemy do ust ślicznie wyczyszczony kielich... w którym nie ma wina. Wirtuoz stał się maszyną, zdumiewającą, niemyślącą się — lecz i nie myślącą maszyną. Świat sztuki, światło, życie — wszystko to znikło. Pozostał ciemny kurytarz, wózek, do tego wózka zaprzęto ślepy koń, — przepraszam — ślepy i głuchy (tak! tak!) wirtuoz, ślepy i głuchy na olbrzymi świat sztuki, wciąż wzbogacany, a w wozku, przed dziesięciu, dwudziestu, trzydziestu laty, włożone „kawałki“, skamieniałe w swej „wyperłokowanej“ doskonałości technicznej — jest ich jedenaście, albo siedemnaście — „kawałki o pewnych porach, w pewnych punktach, wyładowywane i władowywane, a to w pewnym — zda się — policyjnie przepisany porządek. Więc — przede wszystkim — Beethoven (albo Bach), następnie Schumann i Chopin, wreszcie Liszt. I utwory bezwarunkowo te, a nie inne, wiecz- nie te same, wszystkich wirtuozów na kuli

ziemskiej policyjnie — zda się — obowiązujące. Nauczyłeś się — brzmi „przekaz“ tego wszechświatowego policmajstra, dwunastej rapsodji Liszta, mając lat 18, będziesz ją grał na wszystkich koncertach do końca twego życia, a więc zagrasz ją tysiąc, dwa, lub pięć tysięcy razy. Tak być musi, tak ci Panie Boże dopomóż, abys doszczętnie nie zbaraniał.

Zaprawdę jest w tej beznadziejnej rezygnacji coś przerażającego. Nie lubimy się z tej strony nie powieje nigdy żaden ozywcy powiew. Oni nigdy niczego nie zapomną, a my się nigdy niczego nie nauczymy. Z całego świata tonów znać będziemy dwie sonaty Beethovena, jedną fugę Bacha, trzy kawałki Schumanna, tyleż Chopina i dwie rapsodje Liszta.

Tryumf wirtuoza musi być śmiercią artysty. Wirtuoz nie może grać żadnej roli w kształceniu ogółu. Wirtuoz — to lokomotywa. Może robić sto kilometrów na godzinę, lecz nie może zejść z szyn. A sztuka, to olbrzymi, cudny las; las ten należy poznawać, chodzić po nim wszędy i wzdłuż, krętemi ścieżkami. Dzisiaj być tu, jutro — tam. Wirtuozowstwo panuje i panować będzie, tak jak panują odra i szkarlatyna. Ale po za chorobami jest... zdrowie, jest życie. Kto nam da życie? Kto nam będzie przewodnikiem w lesie sztuki? Kto, pogardziwszy pianolowatem wyperłokowywani m śmiertelnie okłopatych kawałków, zaznajamiać nas zechce z tym niegrywanym Beethovenem, z tym niegrywanym Chopinem. z tym niegrywanym Schumannem, Mendelssohnem, lub Schubertem? Kogo nie ogarnie „kamienne, ślepe“ przerażenie — mówię o wykonawcach i słuchaczach — gdy się wymówi nazwiska Szymanowskich, Debussych, Ravelów, Rousselów? Kto zrozumie, że wirtuozowstwo dla kultury nie ma setnej części tego znaczenia, jakie może mieć — jakie miało — by — artystyczne szkicowanie, otwierające nam nowe horyzonty, nowe światy, nowe, bo choć dawno istniejące, ale nam niezna-

ne, nowe, bo w naszych oczach powstające. Odgrzebywać mistrzów 18 wieku, zaznajamiać się z twórczością tych, którzy się może staną mistrzami 20-go — szukać, żyć, czyż to nikogo nie znęci, nie zentuzjazmuje? Gdyby nam p. Lalewicz zagrał pewnego wieczoru Peleasa i Melisandę Debussyego w fortepianowym układzie (lepszy rydz, aniżeli nie), czybyśmy więcej nie skorzystali aniżeli z usłyszenia po raz setny w życiu 12-tej rapsodji Liszta? A gdyby nam zagrał kolejno t. j. artystycznie n a s z k i c o w a ł w szeregu wieczorów, opery Wagnera? Nawet w tym marnym Krakowie znaleźli by się wykonawcy, zdolni pojąć i urzezywistnić naszą myśl; znalazł — by się i salon, ofiarowany wykonawcy bezpłatnie. Tylko zabraknie prawdopodobnie publiczności, pojętej nawet jako szczupła garstka.

I nie dla tego, że tu wszystko jest absolutnie dzikiem, bo magistrat nakazał myć w jadłodajniach szklanki i kieliszki wodą czystą i kiedyś o talerzach pomyśli, ale dla tego, że wszystko jest absolutnie apatyczne; że, chociaż by się pierwszy taki wieczór czy poranek powiódł, dając wykonawcy skromny dochód, ale zawsze jakiś dochód, to na drugi przyszło — by osób o połowę mniej, a na trzeci — nikt. Tu nigdy nie będzie ciągłości kultury, bo w nas są kaprysy, ale nie rzetelnego, poważnego umiłowania kultury.

Przy tem wszystkim zapomniałem o panu Sliwińskim. Ale każda żywiej czująca kulturalna jednostka, przyzna, że wobec wyżej poruszonych kwestji, jak. 7-go lutego, roku pańskiego 1908, zagrał w Krakowie p. Sliwiński 12-tą rapsodję Liszta, grając ją tego dnia po raz 2333 w życiu. Tak, powie wirtuoz, ale ja zagrałem moją rapsodję jeszcze dwa tysiące razy i zachwyce wielo szanownych publiczności, a w mózgach pańskich czytelników, już w godzinę po przeczytaniu pańskich nieziszczalnych mrzonek, pozostanie co najwyżej myśl, że spełniaż pan w sposób karygodny obowiązek sprawo-

MAGAZYN MEBLI

poleca

w wielkim wyborze kompletne urządzenie pokoi sypialnych, jadalnych, salonów, i t. p. Sofy wszelkiego rodzaju materace, poduszki, kołdry, dywany, chodniki, portyery, firanki, kapy na łóżka, serwety na stoły i t. p.

Szczepana Łojka w Krakowie, ulica, Szpitalna l. 34, naprzeciw teatru telefon Nr. 738.

Hotel pod Różą: Zabawa taneczna introligatorów.

Teatr Kineton trzy przedstawienia kinematograficzne.

Cyrk Edison przedstawienie kinematograficzne.

Chromofotoskop (przy ul. Floryańskiej). Podróż do N. Jorku i Panamy.

Kalendarzyk niedzielny.

Jutro dnia 9 lutego:

Teatr miejski: po południu „Betleem polskie“, wieczorem „Białe pawie“

Collegium novum: O g. 12 w połud. posiedzenie „Kółka filologicznego“, odczyt p. Pleria p. t. „Hraklit i jego filozofia“.

Dom Robotniczy: Wieczorem przedstawienie „Czartowska Ława“.

„Sokół“: Bal weteranów wojskowych.

Stary teatr: Po południu Loteria fantowa Towarzystwa D broczynności.

Sala Rady miejskiej: Walne Zgromadzenie Krajowego Związku turystycznego.

„Gwiazda“: Przedstawienie amatorskie i zabawa taneczna.

Teatr Kineton: Przedstawienia kinematograficzne.

Cyrk Edison: Przedstawienia kinematograficzne.

Chromofotoskop: „Podróż do N. Jorku i Panamskiego kanału“.

— CZELADŹ RZEZNIKA przy polskim Związku Zawodowych Chrześcijańskich robotników urządza w niedzielę dnia 9 lutego b. r. przedstawienie amatorskie z zabawą taneczną w Domu Robotniczym przy ul. św. Tomasza, l. 37. Odegraną zostanie sztuka w 4 aktach ze śpiewami i tańcami, p. t. „Czartowska Ława“. Początek o godz. 7 wieczorem.

— KONCERT na rzecz biednych pod opieką Panien Ekonomek zapowiedziany na piątek dnia 14 bm. w sali Starego Teatru, budzi niezwykle zainteresowanie wśród naszej muzycznej publiczności. Przyczynia się do tego niemało współudział znakomitego skrzypka Jarosława Kociana który przed trzema laty obudził niebawym entuzjazm w sali „Sokoła“. Artysta wykona utwory Paganiniego, Bacha, Ricsa, Wieniawskiego, Brucha, Saint-Sainta etc. Ponadto bierze udział w koncercie prof. Bylicki, który wykona z tow. orkiestry koncert fortepianowy Zelenińskiego, oraz orkiestra 13 pp. pod kierunkiem p. kapelm. J. N. Hocka. Niezależnie od tego komitet usilnie stara się pozyskać młodą artystkę śpiewaczkę, która wkrótce debiutować będzie w operze nadwornej.

dawcy, a raczej, że go wcale nie spełnia. Ach! wirtuozie! Czuje się zwyciężonym i nie po raz pierwszy. I tak będzie usque ad finem. Bo tam, gdzie jedna strona myśli tylko o sztuce, a druga tylko o pomidorach — powstać może jedynie jakaś dziwna zupa, nawet do pomidorowej nie podobna. Na szczęście tylko ja jeden się nią truję... ad majorem gloriam.

Wpada nam właśnie w ręce pewien warszawski, ilustrowany tygodnik z podobizną p. Sliwińskiego i oceną jego dwudziesto-letniej działalności. Artykuł specyficznie warszawski, entuzjastyczny, (broń nas, Boże, od naszych przyjaciół!) i niezmiernie pouczający. Jaki rezultat długoletniej działalności pana S dla sztuki, dla podniesienia kultury muzycznej w Polsce? Nie wiadomo. Natomiast p. S. — słowa panegirysty — jest rzeźki, układny, słoneczny, wytworny i strojny, przytem wirtuoz wyspecjalizowany w każdym nerwie, fachowiec-wirtuoz przysięgły (a więc nie artysta). Dalej czytamy: chłodno angielski, ekscentryczne amerykański przed czarem gry jego (no! no!) marzenia swoje chyliły. Ile oczu wyiskrzonych, pragnień rozbudzonych (bagatela!) marzeń łuny znojnnej (wspaniałe, ale i przerażające) ma on na swym rachunku wirtuoz! Czy król fortepianu? Nie! To nazwa tłoczona, obraz (słuchajcie!) ciężkiej potencji. Nie król, lecz król-wicz (do licha: czyż-by coś stojącego na przeciw ległym hi-gunie p. fenevi?) Kłóż wąt-

Bilet po 6, 4, 3, 2 i 1 kronie nabywać można w księgarni S. A. Krzyżanowskiego.

— HOJNY DAR. Zarząd Główny Towarzystwa Szkoły Ludowej, otrzymał od bezimiennego ofiarodawcy dar w kwocie 30.000 rubli na budowę gmachu Seminarium Naucz. polskiego T. S. L. w Białej. Podnosząc z gorącem uznaniem ten znamienity objaw obywatelskiej ofiarności na tę instytucję narodową, tyle ważną i potrzebną na zagrożonych kresach tą (drogą) składamy szczerze i serdecznie hojnemu Ofiarodawcy podziękowanie Imieniem Zarządu Głównego T. S. L. Dr. Ernest Bandrowski Prezes, Antoni Januszewski sekretarz

— PRZERWA W PRZYJMOWANIU TOWARÓW. Dyrekcja kolei państw komunikuje nam: Z powodu gwałtownego napływu towarów na linie kolei północnej i zachodzącej wskutek tego konieczności ograniczenia ruchu towarowego na tychże liniach, zastanawia się w stacjach okręgu Dyrekcji kolei państwowych w Krakowie przyjmowanie towarów z przeznaczeniem dla stacji kolei północnej na przestrzeni Kraków — Wiedeń i poza stacje tej przestrzeni, a to na przeciąg czasu nieoznaczony. — Wyjątek stanowią żywe zwierzęta, artykuły aprowizacyjne i łatwo ulegające zepsuciu, jak niemniej węgiel i koks. Przyjęte już towary, będą do stacji wysłane.

— Z PRZEMYSŁU HAFCIARSKIEGO. Tegoroczny bal artystyczny będzie należał nie zawodnie do najświetniejszych w bieżącym kar-nawale, a jak nam donoszą odznaczać się będzie tem, iż wszystkie kostiumy panów i toalety pań wykonane będą na miejscu, gdyż nawet hafty i artystyczne ozdoby kostymów wykonuje znana pracownia hafciarska Pani A. Piętkowej w Podgórzu (ulica Krakusa 15) i to według oryginalnych rysunków i wzorów, tak, że sprawa czanie haftów z zagranicy okazało się zbytecznym. Pracownia Pani A. Piętkowej łącząc artystyczny sposób haftu z malowaniem ręcznym, stwarza piękniejsze hafty od zagranicznych a nawet od znanych szwajcarskich tańszemi zaś ce-nami konkurować może z zagranicą. O ile wyroby powyższej pracowni dorównają jeśli nie przewyższają pozakrajowe, dowodzą tego liczne zamówienia jakie Pani A. Piętkowa otrzymuje z zagranicy.

Haft maszynowy ma u nas w kraju jako gałęź przemysłu wielką przyszłość, chcąc go atoli podnieść do tego stopnia rozwoju do jakiego doszedł za granicą, należałoby przede wszystkim pozbyć się wszelkich wątpliwości co do skutecznej konkurencyjności naszych wyrobów z zakrajowymi. Jak zakorzenione są u nas uprzedzenia do własnych wyrobów dowodzi tego fakt, iż często wykonywane tu u nas w kraju hafty wówczas dopiero spotykają się z uznaniem, jeżeli uchodzą

pi, że zwolenniczki uplotą mu wieniec olbrzymi z westchnień rozgorzałych, z tęsknot nieziszczonych? Lubi tylko fortepian, opery, orkiestry, muzyki wogóle nie uznaje..... Tyle warszawski sprawozdawca Ach! panie Sliwiński: więc skoro nie lubisz muzyki, czemużes przynajmniej nie zaspokoilił tęsknot, nie zgasił roziskrzonych spojrzń? Przecież potencje mogą być nie tylko tłoczące i ciężkie a groźne. Król-wiczu: czyż by z całego „król-wicza“ pozostać miał jeno..... tuzin tuzinów tych słynnych, półmetrowej wysokości, kołnierzyków z artyzmem (nareszcie!) do najwyższej potencji wykrochmalonych? Nie: doprawdy, trzeba wziąć w obronę nieszczęśliwego król-wicza przed warszawską reklamą. Na takie znowu ośmieszenie nie zasłużył. W przeciągu lat dwudziestu grał czasami artystycznie rzeczy piękne, a co robił z chłodnymi angiolkami (czy też one z nim) — to nas nie a nic nie obchodzi. Zgubiło go wirtuozostwo i nie jego jednego. A szkoda.

Pan Sliwiński mógł być i mógł-by pracować z jakimś pożytkiem dla sprawy kultury muzycznej u nas.

Grał wczoraj najlepiej, rzecz i nową i polską, a bardzo interesującą: temat z warjacja-mi op. 23 Paderewskiego.

Jedna kropla w morzu działalności wirtuozowskiej. . . . .

za zagraniczne. W szczególności hafty haft tak rozpowszechniony w Szwajcaryi, mógłby stworzyć w kraju źródło zarobku dla setek osób. Ko-niecznym jest jednak w tym celu, aby ci, którym uprzedmiotowienie naszego kraju leży na sercu zajęli się szczerze i tą gałęzią rodzimego przemysłu.

Przy tej sposobności należy zaznaczyć, iż inicjatorem założenia krajowych hafciarni jest kierownik tutejszej filii Singera Ko. Tow. Akc. Maszyn do szyćcia, firma ta bowiem pierwsza wprowadziła do nas haft maszynowy.

— WIADOMOŚCI OSOBISTE. P. Antoni Horak, oficj. i Dyrekcji policji w Krakowie, został przeniesiony na własne żądanie w stan spoczynku.

— DYREKCJA KOLEI PAŃSTWOWYCH w Krakowie, rozpisuje publiczną licytację na wykonanie marmurowego ogrodzenia na stacji kolejowej w Nowym Sączu. Oferty składać na leży do dnia 25 lutego b. r. w południe.

— Z ŻYCIA MŁODZIEŻY. W niedzielę d. 9 bm. o godz. 11 w poł., odbędzie się w Kółku Sławistów (Uniwersytet sala 39 I p.) odczyt p. Woroneckiego: „Istota Wernyhory w Bemowskim“ i „Śnie srebrnym Salomei“. — Wstęp dla gości 20 hal.

— Z KARNAWAŁU. Dnia 9 bm. w niedzielę, odbędzie się zabawa taneczna w Towarzystwie młodzieży polskiej kształcącej się w wyższych zakład. nauk. „Zjednoczenie“, w lokalu własnym, Rynek gł. l. 17. Początek o godz. 8 wieczór.

— SŁUB p. Stanisława Rawicz Radomyskiego, syna Józefostwa dr. Radomyskich obywateli ziemskich w Gorlicach z p. ną Rawicz Radomyską, córką Baltazarostwa Radomyskich, obywateli w gubernii siedleckiej w Królestwie Polskiem, odbędzie się dziś, w sobotę dn. 8 bm. o godzinie 7 wieczór w kościele OO. Kapucynów w Krakowie.

— WIECZÓR MICHAŁA TARASIEWICZA. W szeregu wieczorów i koncertów zapowiada się dla Krakowa niezwykła nowość złączona z imieniem ulubieńca naszego miasta p. Michała Tarasiewicza. Znakomity artysta, niezrównany deklamator wystąpi, na dochód sprrowadzenia zwłok J. Słowackiego do kraju, dnia 8. marca (w niedzielę) w sali Starego Teatru z wieczorem artystycznym, wypełnionym wyłącznie przez siebie, przy współudziale pełnej orkiestry 13. pp. pod osobistym kierownictwem kapelmistrza p. J. N. Hocka. Bilety nabywać już można w księgarni S. A. Krzyżanowskiego w godzinach 9-12 i 3-6. przyczem nadmieniamy się że przyjmowanie zamówień na bilety już zamknięte.

WIECZOREK Z TAŃCAMI DLA DZIECI. Dzisiejszy wieczorek staraniem Koła szóstego T. S. L. im. Jul. Słowackiego urządzony w sali Hotelu Saskiego zapowiada się niezwykle interesująco. Zarząd Koła otrzymał w darze od kupców krakowskich przeszło 500 fantów (niektóre nader cenne i piękne), które w t. zw. Koleg. szczęścia za niską upłatą wygrane być mogą. Reżta biletów po cenie 2 kor. dla dorosłych i 1 kor. dla młodzieży i dzieci jest do nabycia w Księgarni Ludowej K. Wojnara (ul. Szewska 13), lub w Wypożyczalni T. S. L. (ul. Floryańska 15), od godziny zaś 6. wieczorem przy kasie w lokalu Resursy urzędniczej. (Hotel Saski).

— NEKROLOGIA. Lok dja z Hirsbergów Stanisława, żona profesora gimnazjalnego przeżywszy lat 31, zmarła w Krakowie dnia 6 b.m.

Stanisław Bg-szewski, obywatel miasta Krakowa, przeżywszy lat 86, zmarł dnia 6 bm.

KALENDARZYK KARNAWAŁOWY.

W sobotę dnia 8 lutego: Kabaret z koncertem w Związku akademickim. (Ulica Sławkowska liczb. 11.)

W niedzielę dnia 9 lutego: Zabawa kokardkowa urzędników prywatnych w sali „Sokoła“ w Podgórzu. — Bal weteranów w „Sokole“.

W sobotę dnia 15 lutego: Bal kupiecki w Starym Teatrze — Bal korpusu weteranów w Podgórzu w sali p. Benjarscha przy ulicy Mostowej w Krakowie. — Zabawa taneczna w Resursie urzędniczej

REIM i Sp. Kraków linia A-B.

utrzymują na składzie i polecają jako najlepszą pastę do obuwia

„Karsi“

nazwa
naukowa

chemiczną pastę wyrobu Juliana Zacharskiego mag. farm.
i właściciela drogueryi w Krakowie ni. Dietla l. 48.

W niedzielę dnia 16 lutego: Bal kucharzy w Resursie urzędniczej.

Poniedziałek dnia 17 lutego: Bal inspektorów policyjnych w Resursie urzędniczej.

We środę dnia 19 lutego: Bal artystyczny — kostyumowy w Starym Teatrze. — Bal na ochronkę i bursę gimn. w sali ratuszowej podgórskiej —

We czwartek dnia 20 lutego: Wieczorek wianiany w Starym Teatrze.

W sobotę dn. 22 lutego: Zabawa taneczna z tombolą w Klubie pocztowym. — Bal chóru robotniczego w „Sokole“.

We czwartek dnia 27 lutego: Wieczorek wianiany w Starym Teatrze.

W sobotę dn. 29 lutego: Zabawa kostumowa w „Eleuteryi“. — Zabawa taneczna w Resursie urzędniczej.

W niedzielę dnia 1 marca: Bal prasy w starym Teatrze. — Bal szkoły tańców p. O. Doeringa w „Sokole“.

We wtorek dnia 3 marca: Zabawa taneczna w Klubie pocztowym. — Zabawa taneczna w Resursie urzędniczej.

— LWOW w CYFRACH. Według sprawozdania Biura statystycznego m. Lwowa. liczył Lwów w miesiącu grudniu z. r. 171,016 mieszkańców. Matżeństw zawarto w tym czasie 47, urodzin było 787, skonało 386, (bez obcych 341.

TARNÓW. (Nowe stowarzyszenie. Wybryki socjalistów. Z Tow. kredytowego. Ruch przedwyborczy. Hakatysta. Nekrologia.)

W mieście naszym przybyło nowe towarzystwo, a to: „Stowarzyszenie robotników murarskich pod wezwaniem św. Rocha“. Sprawa zawiązania się tego stowarzyszenia, oraz ukonstytuowania, ciągnęła się od dwóch lat wskutek nieprzewidywanych a licznych przeszkód. W dniu 2 bm. po odprawionem nabożeństwie, zebrał się w sali „Gwiazdy“ o godzinie 4 popołudniu robotnicy murarscy, oraz budowniczo wiejscowi, celem wyboru prezesa, oraz wydziału. W czasie zebrania oraz wyboru wpadli do sali socjaliści, chcąc odremnić ukonstytuowanie się chrześcijańskiego stowarzyszenia, na widok jednak policji przybyłej na wezwanie p. Jamrowicza, prezesa „Gwiazdy“ celem unieszkodliwienia napastników — cofnęli się pospiesznie.

Po tem zajściu przystąpiono do wyboru prezesa, którym został p. Adolf Juliusz Stäpf, tutejszy architekt-budowniczy. Nowy prezes podziękował zebrany za wybór, poczem przedstawił cele i dążenia stowarzyszenia. Zastępcą prezesa wybrano ks. dra Jakóba Górkę. Do wydziału weszli pp. Wolski Edward, Wiśniewski Jan, Woźniak Władysław, Bączala Gustaw, Feikiewicz Andrzej, Pacocha Adam; jako zastępcy wydziałowych pp. Skorupa Antoni i Bączala Franciszek. W końcu zgromadzenia podziękowali pp. Majewskiemu, prezesowi „Gwiazdy“ i Jamrowiczowi za bezpłatne udzielenie sali i rozeszli się odśpiewawszy pieśni patriotyczne.

W dniu 9 bm. odbędzie się XXIX walne zgromadzenie Towarzystwa kredytowego dla handlu i przemysłu w gmachu stowarzyszenia przy ul. Zdrojowej, w celu sprawozdania z czynności za rok 1907, wyboru członków Rady zawiadowczej w miejsce wylosowanych oraz rozdziału zysku pomiędzy członków.

Przybyło tu towarzystwo operetkowe ze Lwowa i da dwa przedstawienia. Na pierwsze zapowiedziano na dnia 8 bm. daną będzie znana operetka „Wesoła wdówka“.

W dniu 18 stycznia br. w sali Rady powiatowej w Dąbrowej pod Tarnowem, zebrał się delegaci wszystkich gmin powiatu dąbrowskiego w liczbie około 200, celem ustalenia kandydatury na posła do Sejmu. Po ukonstytuowaniu się zebrania i po wyborze przewodniczącego, którym obrano p. Stapińskiego, przedstawiono dwie kandydatury: Bojki i Moskwy. P. Moskwa zrezygnował atoli z kandydatury, wobec czego zgłoszono na powiat dąbrowski kandydaturę p. Bojki.

Na balu weteranów, w dniu 1 bm. zaszedł wypadek godzien napiętnowania. Oto prezes

togo Towarzystwa Czyzyk, gdy przybył kursor T. S. L. z puszką celem zebrania składki wypowiedział go z balu, krzyżąc: „Polakom nie trzeba dać nic żreć!“. Członkowie Towarzystwa niemal wyłącznie Polacy, oburzeni tym postępkem Czyzyka, zwołali zgromadzenie na którym usunęli go z prezesostwa.

W Skrzyszowie pod Tarnowem zmarła w 85 roku życia Katarzyna Bernaś, siostrzenica tarnowskiego biskupa śp. ks. Wojtarowicza, a siostra ks. Kopacza.

— ZGON BURMISTRZA. Z Grybowa piszą nam: Zgon Adama Jakubowskiego okrył mieszkańców miasta żałobą. S. p. dr. Jakubowski wicemarszałek Rady pow., dyrektor kasy zaliczek i lekarz miej., na stanowisku burmistrza zdziałał wiele dla podniesienia naszego miasta jako człowiek nader czynny i energiczny. Pogrzeb odbył się w sobotę d. 1 b. m., przy udziale niemal wszystkich mieszkańców Grybowa oraz okolicznych włościan. Z powodu pogrzebu, odwołano na dzień ten zapowiedzianą zabawę taneczną „Przyjaźni“, odkładając ją do soboty następnej, tj. do 8 bm.

— ZAGADKOWY TRUP BEZ GŁOWY. Z Borysławia donoszą, że we wtorek znaleziono tam w jednej kopalni na terytorjum Wolanki trupa, w ubraniu robotnika, z odciętą głową. Mimo poszukiwań nie znaleziono w pobliżu głowy, ani też nie stwierdzono identyczności osoby. Najprawdopodobniej zaszedł tu wypadek morderstwa. Zandarmerja rozwinęła energiczne śledztwo i poszukiwanie sprawców.

POWSZECHNE WYKŁADY UNIWERSYTEC.

M i e l e c: Dr. Ludwik Kołankowski: Z zarażania dziejów naszych (sala kasyna g. 4.)

N o w y S a c z: Prof. Florjan Wilński: Pojęcie filozofii i jej podział (w sali Towarzystwa kasynowego, g. 5.)

R z e s z ó w: Prof. dr. Stanisław Tarowski: O Stefanie Zeromskim (sala „Sokoła“ g. 5.)

T a r n ó w: Prof. Henryk Heitzman: Morza i oceany (sala kasyna, g. 5.)

W a d o w i e: Prof. dr. Józef Flach: O Stanisławie Wyspiańskim (sala „Sokoła“ g. 5.)

Z a k o p a n e: Dr. Zdzisław Jachimiecki: O Fryderyku Chopinie, g. 5.)

HAJDAMACCY WYBORCY. W Ułaszkwicach w pow. czortkowski. odbywał się dn. 2 bm. popołudniu wiec przedwyborczy powiatowy, zwołany przez ukraińców. Na wiec ten przybyło około 2500 włościan okolicznych. Na trybunę wystąpił dr. Kolessa i przemówił na temat ukształtowania się ruskich stronnictw w parlamencie. Wspominając o starorusinach, nazwał dr. Kolessa posłów tych odszczepieńcami i zdrajcami ojczyzny. Znajdująca się na zgromadzeniu garstka włościan starorusinów, zaprotestowała przeciw użyciu wyrazów „zdrajcy“ przez mowę. Wówczas dwutysięczny tłum ciemnych a dzikich Ukraińców rzucił się na nich i począł ich bić grubemi pałkami i wielkimi kamieniami. W jednej chwili leżako na ziemi przeszło 20 ciężko okaleczonych i nieprzytomnych ludzi i gdyby nie szybkie zorientowanie się w sytuacji obecnego na zgromadzeniu komisarza starostwa p. Wierzchowskiego, byłoby może kilku nastu ludzi przepłaciło życiem swój poważny i taktowny protest wyrażony przeciw wyrazom meniera galicyjskiej Ukrainy.

Po uspokojeniu rozwydrzonych tłumów i opatrzeniu rannych przez obecną zandarmerję p. Kolessa żądał od komisarza, aby zezwolił na ponowne otwarcie w ecu, skoro zaś komisarz odmówił temu, począł dr. Kolessa grozić skargą zaznaczając, że winą władzy jest, że ludzie obcy znaleźli się na wiecu. P. Kolessa nie poznał widać tych „obcych“ ludzi, którzy przed kilku miesiącami jeszcze głosowali na rzecz jego kandydatury do parlamentu.

HAKATYŚCI I GALICJA. Pisma berlińskie podają obszernie sprawozdania z walnego zebrania „Ogólnego niemieckiego „Schulvereinu“ które odbyło się w tych dniach w Berlinie pod przewodnictwem byłego ministra Hentiga. Ze sprawozdań tych dowiedziano się, że funduszy zapomogowych dla Węgier, Galicji i Bukowiny nie można było określić, ponieważ „niemczyzna w tych krajach rozwija się szczególnie pomyślnie i jaknajenergiczniej wymaga poparcia.“

„Niemcy w południowych Węgrzech — czy tamy w sprawozdaniu „Voss. Ztg.“ odzyskują z

dnia na dzień coraz silniejsze poczucie narodu czego wyrazem będzie, że przy najbliższych wyborach do sejmu węgierskiego wystąpią po pierwszy z własnymi narodowymi kandydatami. Także niemcy w Chorwacji i Sławonii bronią się dzielnie, a na Bukowinie zauważyć można nowe potężne przybudzenie się niemczyzny, gdy do niedawna uważano ją za teren stracony dla Niemców. I gminy niemieckie w Galicji dają — mimo polskiego ucisku — znów silniejsze znaki życia. Są to przeważnie gminy ewangelickie, lecz nie brakuje także katolickich.

Przez wiele lat uważano te niemieckie osady w Galicji za niezdolne do samodzielnego narodowego życia i wobec tego pruski „Związek dla kresów wschodnich“ (Hakata) usiłował je ocalić przed gwałtowną (!) polonizacją w ten sposób, że przesiedlał je przy pomocy komisji kolonizacyjnej do prowincji Poznańskiej i Prus Zachodnich. To atoli liczebnie niewielki tylko wydało wynik. Dziś natomiast, gdy wybitni przedstawiciele Kościoła i duchowieństwa i nowo utworzony galicyjski komitet pomocniczy nauczycielski z wielką gorliwością starają się tam o utrzymanie osad niemieckich, należy je koniecznie pozostawić i zachować na ziemi galicyjskiej, choćby w tem przeświadczeniu, że walka niemiecka z polakami w zaborze pruskim będzie połowiczna, jeżeli przerwie się ją i zanęcha w Galicji.“

Tak brzmi autentyczne sprawozdanie „Schulvereinu“. Władze galicyjskie i austriackie powinnyby dobrze rozejrzeć się w tem sprawozdaniu.

— DZIELNY BULDOG. Do szynku niejakiego Lapeyra przy placu Charelie w Paryżu wtargnęło pięciu bandytów i zażądało, aby dał im wina, gdy zaś Lapeyre odmówił, dobyli rewolwerów z kieszeni i zagrozili mu śmiercią. Przerażony szynkarz zawołał na pomocnika, znajdującego się w pokoju sąsiednim. Zawołany pośpieszył natychmiast na pomoc z buldogiem, należącym do Lapeyry. Pies, ujrawszy postawę groźną bandytów, rzucił się na pierwszego z brzegu i ugryzł go tak mocno, że bandyta przewrócił się skrwawiony na ziemię. Wówczas trzej pozostali zwrócili się co prędzej do ucieczki. Zawzięty jednak pies pogonił za nimi. Przed domem pogryzł i powalił na ziemię jeszcze trzeciego, a czwartemu, który dobiegł był już do furki ogródka, znajdującego się przed szynkiem, urwał kawał łydki. Obaj bandyci, powaleni w sklepie, mają poprzegryzane gardła, to też lekarze wątpią, aby mogli utrzymać ich przy życiu. I trzeciego rana jest ciężka, ma bowiem rozerwaną dolną część brzucha. Pewien handlarz wina ofiarował Lapeyrowi za dzielnego buldoga 20,000 fr., ale szynkarz nie zgodził się na ofertę.

— WZROST PRASY W AMERYCCE PÓŁNOCNEJ. Ostatnie pięciolecie zaznaczyło się ogromnym wzrostem prasy amerykańskiej, której cyrkulacja od r. 1880 do 1905 zwiększyła się pięć razy, czyli z liczby 2 biljonów na 10 i pół biljona. Wzrost prasy był tak olbrzymi, iż ludność Stanów Zjednoczonych miała do wyboru w r. 1905 trzy razy więcej pism, niż w latach poprzednich. W r. 1880 tysiąc numerów gazet i tygodników ważyło 915 funtów. W r. 1890 te same pisma zwiększyły liczbę stronic i ważyły już 1184 funty, w r. 1900 waga podniosła się do 1373 funtów, w roku zaś 1905 liczba ta wzrosła do 1764. Od r. 1880 do 1890 średnio waga pism wzrosła o 29.4 proc. a od r. 1890 do 1900 o 16 pr. Średnia liczba stronic dziennika amerykańskiego w r. 1880 wynosiła 4.4, w r. 1905 zaś 8.8, co znaczy, iż wszystkie istniejące w powyższym czasie gazety amerykańskie podwoiły swoje rozmiary. W r. 1905 było w Stanach Zjednoczonych 456 dzienników z ogólną stałą codzienną cyrkulacją 11,539,021 egzemplarzy. Gdyby każde z wydań niedzielnych tych pism zawierało tylko 32 stronic, możnaby z tych pism założyć jednego dnia bibliotekę, złożoną z 5,907,978 tomów rozmiaru ósemki o 500 stronicach.

Na przedwczorajszym posiedzeniu kom. budż. Na wczorajszym posiedzeniu komisji budżetowej udzielił minister handlu dr. Fiedler wyjaśnienia w sprawie uchwalonej w roku 1901 budowy kanałów. Minister oświadczył między innymi, że kredyty uchwalone na budowy wodne

Bilety wizytowe Drukarnia „Głosu Narodu“

są stanowczo za małe i parlament będzie musiał rozważyć, czy chce uchwalić dalsze kredyty na ten cel. Gdy się to stanie, nie będzie żadnej trudności do rozpoczęcia budowy. Z tego oświadczenia wynika „a contrario“, że ustawa sankcyjna nowa przez cesarza nie będzie wykonana przez ministrów dla niedostatecznych kredytów.

Telegramy.

WĘGRZY WOBEC POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

WIENIEN. W komisji dla spraw zagranicznych delegacji węgierskiej delegat Kmety omawiał sprawę polską. Powiedział on między innymi: W parlamencie austriackim zajmowa się ustawą pruską o wywłaszczeniu Polaków z stanowiska słowiańskiego, a więc ze stanowiska dla Węgier zupełnie obcego. Mowca nie chce być echem skarg słowiańskich, Węgry mają zobowiązania w kwestyi polskiej. Mowca przy pomina liczne węzły historyczne, które połączyły Węgrów i Polaków we wspólnych cierpieniach i wspólnej sławie. Wspominał czasy Batorego, który, gdyby dłużej był panował, byłby dał Polakom gwarancje konstytucyjne i uchronił Polskę od upadku; przypominał Władysława Warneńczyka, który, walcząc przeciw Turkom, poniósł za Węgry śmierć męczeńską.

Przypomina jak bojownik o wolność Węgier Rakoczy znalazł w Polsce przytułek. Cała publiczna opinia na Węgrzech uznała pruską ustawę ekspropriacyjną za czyn brutalny, sprzeciwiający się pojęciu i przykazaniom ludzkości i naruszający podstawowe gwarancje prawne. Mowca nie domaga się ingerencji, która nie miałaby skutku, lecz nie może się powstrzymać od dania wyrazu przekonaniu, że kulturalne Prusy i kulturalne Niemcy we własnym interesie powinny jeszcze w ostatniej chwili cofnąć ustawę.

Del. Bela Rakowszky omawiał obszernie politykę zagraniczną i zarzuca, że umową z Rosją monarchia związała swoje ręce na Bałkanie. Jestto złym zwyczajem, mówił w końcu, że Austriacy mieszają się do spraw obcych państw. My Węgrzy, powiada mowca, tego nie uczynimy dlatego dziwi się, że poseł Kmety dopuścił się tego on który przy każdej sposobności czyni Austriakom zarzut podobnego wmieszania się. Mowca również oświadcza, że głosować będzie za budżetem. Poczem zabiera głos prezydent ministrów Wekerle, który zajmuje się mową ministra spraw zagranicznych i oświadcza, że znajduje, iż minister tylko w jednym punkcie stanął w sprzeczności ze stanowiskiem węgierskim, a mianowicie w tym punkcie, gdzie monarchię w ruchu międzynarodowym przedstawił jako jednolity podmiot prawny. Ponieważ jednakże co do upoważnienia przy rokowaniach podpisania międzynarodowych traktatów odpowiedzialność poczynione są zarządzenia, przez które samodzielność państwa węgierskiego nie ulega żadnej wątpliwości, różnica w zapatrywaniu nie ma żadnego praktycznego znaczenia i ma tylko wartość scholastyczną. Zarzucono także, że minister wyraził nadzieję, iż w roku 1917 wspólny obszar cłowy zostanie utrzymany. To indywidualne zapatrywanie niczego absolutnie nie prejudykuję i przez to absolutnie nie zmienia się aktu, że w ostatniej ugodzie wszystkie gwarancje są dane, aby możliwość zerwania cłowego w roku

1917 nie natrafiła na żadne trudności. Zależy to wyłącznie od węgierskiego ustawodawstwa. Prezydent ministrów kończy więc, że można odstąpić od dalszego omawiania tej sprawy (Oklaski.)

Del. Medakowicz mówił po chorwacku. Znajduje postąpienie Niemiec ku Adryi za bardzo poważnym i sądzi, że trójprzymierze nie obowiązuje nas do tego, abyśmy niemieckim usiłowaniu ekspansywnym przypatrywali się bezczynnie. Na tem obrady przerwano.

Następne posiedzenie dzisiaj.

PO ZAMACHU.

PARYŻ. Dziennik „Gaulois“ donosi, że Franco telegrafował po zamachu do hiszpańskiego prezydenta ministrów Maury zapowiadając mu bliski wybuch rewolucji, która może odziaływać także na Hiszpanię i zapytując czy Hiszpania byłaby gotową wkroczyć w razie, jeżeli życie króla i królowej byłoby zagrożone.

PARYŻ Sprawozdawca dziennika „Matin“ donosi z Lizbony, że Franco udaje się do Niemiec, gdzie syn jego będzie kontynuował studia na jednym z niemieckich uniwersytetów.

ZAMIECIE ŚNIEŻNE.

BERLIN. Z powodu zamieci śnieżnych uległy przerwie połączenia telefoniczne do Prus wschodnich i zachodnich i do Poznania a po części także połączenia ze Śląskiem, Austro-Węgrami i Rumunją.

POŻAR SZYBU.

PRAGA. Dzienniki wieczorne donoszą z Gniwina: Wskutek burzy wczoraj w nocy nastąpiło w szybie „Jana“ krótkie spięcie przewodów elektrycznych, które spowodowało pożar. Wszystkie szyby zniszczone. Ruch w szybie z tego powodu na kilka tygodni przerwany. Szkoda znaczna.

UWOLNIENIE MAC LEANA.

TANGER. (Aj. Havasa). Rajzuli, przyjąwszy warunki angielskiego posła i ministra wojny Gebbasa, przybył wczoraj wieczorem konno do Tangeru z Mac Leanem, którego wypuścił na wolność. Rajzuli udał się następnie natychmiast do domu posła angielskiego, któremu oddał Mac Leana, poczem powrócił do obozu.

NADESŁANE.

Matki karmiące

ewie niemowlęta własną piersią, nabywają zadziwiająco szybko świeżość sił i ochoty do życia przez używanie smulsy SCOTTA, emulsya SCOTTA jest smaczna wzbudzająca apetyt i ułatwiająca trawienie.

*Przed każdym
złotym znakiem
rybaka, gura
rantującym
owutwórsetta*

Wzmocnia zdrowie

i zasila cały organizm. Równocześnie wywiera na także najkorzystniejszy wpływ na rozwój niemowlęcia, czyni je rumianym i tegiem co jest podwójną radością dla rodziców.

Cena oryg. flaszki 2 korony 50 hal.

Do nabycia we wszystkich aptekach

ZAKŁAD dentystyczny

W. LIPOŃSKIEGO

:: PRZ NIENIONY ::

NA ULICĘ FLORYANSKĄ L. 13

nad sklepem firmy Skórczewski i Polakiewicz

Otwarty od godz. 9-12 i od 2-6, w niedz. od 9-12

Adwokat dr. Karol Flach

przeniósł swą kancelarię do domu pod l. 23 przy ulicy Florjańskiej.

Pijcie przed wyjściem

uznany za środek ochronny

przeciw INFLUENZIE

cieszący się naj-

lepszą sławą

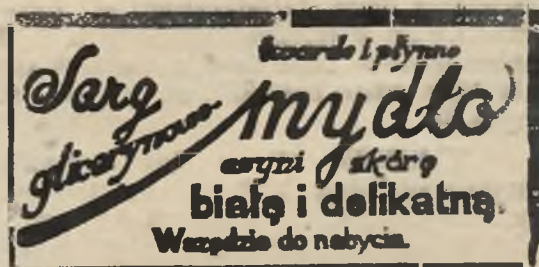
Koniak

Gróf Keglevich István ułd.

Podziękowanie

Wielebnemu Duchowieństwu, świeckim i zakonnikom, gronu nauczycielskiemu i uczniom gimnazjum św. Jacka, krewnym i przyjaciółom, kolegom i znajomym, którzy ostatnią oddali przysługę naszemu najukochańszemu synowi sp. **Tadeuszowi Bednarskiemu** uczniowi klasy VII gimn. św. Jacka, — ora wszystkim tym, co nam w jakikolwiek inny sposób dali dowody współczucia w tam strasznym nieszczęśliwym i pociechę w nientolonym nieśli żalu, składamy na to, drogą ze najserdeczniejszych podziękowanie.

Rodzice.

WSZYSTKICH KASZLĄCYCH zwracamy uwagę na ogłoszenie o Thymomeli Scillae często przez lekarzy ordynowanym i skutecznym środkiem.

KASZEL NIE JEST ŻADNĄ CHOROBA, można często słyszeć. Jakież błędne mniemanie! Z pewnością jest wielu ludzi, który lata całe kaszla i starzeją się z tem, lecz jakżesz często przez zaniedbanie kaszlu przychodzi ciężka choroba piersiowa, której można było jednak za pomocą. Dlatego nie trzeba nigdy zaniedbywać kaszlu, lecz zażywać „znany środek leczniczy „Sirolina Roche“, który usuwa nie tylko kaszel i rozpuszcza flegmę lecz wzmacnia także apetyt i ogólny stan organizmu.

ZAWIADOMIENIE.

Derki na koni do nakrywania powozów flanelowe po Kor. 3., — 360. — 4, — 5 — Derki i koce wełniane włosieniowe po Kor. 6, 7, — 8. — 10, do 20 — za sztukę, do nabycia w Tkalni **Antoniego Baruta** pod opieką św. Józefa w Korczyniu, koło Krosna Wymiana dozwolona.

Prof. Pawłow uważa

zdrowy apetyt na podstawie parvskich badań ja o najpotężniejszy bodziec wydzielinowych nerwów żołądkowych. Prawdziwe Brade'go krople skutkują „nakomienie“, pobudzając apetyt, wzmacniając żołądek i uśmierdzając bóleści. Krople te wywołują funkcje organów trawieniowych, ochotę do jedzenia usuwają wzdęcie, które tak szkodliwie działa na ogólny stan zdrowia, nadmierne tworzenie się kwasów, ztwardzenie, bóleści żołądkowe i inne zaburzenia organów trawienia. Do nabycia w aptekach **C. Brady, aptekarz, Wiedeń, I Fleischmarkt 1. 377.** Wys. 6 flaszek za 5 kor. — 8 podwójne flaszki za 4:50 kor. franko. (1445)

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Antoni Beaupre. Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie, pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego.

Jedwab ślubny i weselny | Wielka moda, 1908

— DUCHESSE MESSALINA —

Na bluzki i suknie na wszelkie ceny, jak również najmodniejsze czarne, białe i kolorowe „Jedwabie Henneberga“ o 75 ct. do zł. 11.35 ct. zametr. Opłatnie i odo-

ne do domu. Wzory odwrotnie.

Seiden-Fabrik. Henneberg Zürich.

Dostawca Dworu Jej Ces. M. Cesarzowej

polecam następnie: RADIUM, LOUSINA, TAFTE CHIFFON, DUCHESSE, CREPE de CHINE, EOLIENA, VOILE, JEDWAB MYRTOWY, ADAMASZEK, BROKAT, BROCHE, GAZA, MOROWY, SZKOCKI, CHINE, PEKIN i t. d.

Niemieckiej.

PRZEWODNIK ADRESOWY

firm chrześcijańskich Galicyi i Śląska

które okolica winna popierać.

Alwernia, Handle tow. mieszanych:
KÓŁKO ROLNICZE.

Babice p. Alwernia, Handle tow. mieszanych
KÓŁKO ROLNICZE.

Biała, Restauracye:
JÓZEF CZAPLICKI.

Bielsko,
J. KLIMCZAK.

Bochnia,
TOWARZYSTWO ZALICZKOWE.

Buczkowice, Handle tow. mieszanych:
KÓŁKO ROLNICZE.

Chrzanów,
Handle tow. mieszanych
FRANCISZEK WACŁAWEK.

Ciechówice; Apteki:
MARCIN KONIECZNY.

Czortków, Finansowe instytucje
BANK ZALICZKOWY.

Dębica, Fryzyerzy:
FRANCISZEK NOWAK.
Masarze:
M. WAŁASZKIEWICZ.

Dębowice, Handle tow. mieszanych:
KÓŁKO ROLNICZE.

Dobrzechów, Handle tow. mieszanych:
KÓŁKO ROLNICZE.

Gac p. Markowa, Handle tow. mieszanych:
KÓŁKO ROLNICZE.

Gwłuszowice, Handle tow. mieszanych:
KOPYCIŃSKI JAN.

Głogoszów p. Mogilany, Handle tow. miesz.:
KÓŁKO ROLNICZE.

Gorzyce, Handle tow. mieszanych:
DRZYMAŁA ADAM.

Jasto, Budowniczości:
JAN RYBAK.
Fryzyerzy:
LEON WŁADYSŁAW WIKTOR.
Z garmistrze:
STEFAN OLSZEWSKI

Kleczka górna, Handle tow. mieszanych.
KÓŁKO ROLNICZE.

Kraków
Agencje:
AGENCYA HANDLOWO TECHNICZNA INŻ. CZARNOWSKI EDMUND Lubiec 1. 2.
Apteki:
WISNIEWSKI KONST., Floryańska 1. 15.
Apteczne składy:
HANAK J., Szewska 1. 5.
Banki i instytucje finansowe:
BANK GALICYJSKI dla handlu i przemysłu Rynek 1. 25
FILIA C. K. UPRZ. GAL. AKC. BANKU HIPOTECZNEGO. Rynek 21.
BANK ZIEMSKI Rynek 1. 25.
Blachańskie pracownie:
KUCZYŃSKI Feliks, Krzywa 1. 6.
Białych towarów handle:
NEUWERT JÓZEF, Sukiennice 1. 1.
MIESIOŁOWSKI, K. Sukiennice 1. 24—25.
Bronzownicy:
KOPACZYŃSKI, Floryańska 1. 47.
Cukiernie:
MAJEWSKI ZYGMUNT, Karmelicka 1. 7.
PIASECKI ADAM, Długa 10.
Elektrotechniczne Zakłady:
KLECZEWSKI T., Jagiellońska 9.
Farb Perfum i art. sportowych składy:
REIM i Sp. Rynek 1. 37.
Fotograficzne Zakłady:
MIEN KLEMENTYNA, Kolejowa 11.
Fryzyerzy:
KOWALSKI HENRYK, Długa 4.

Galanteryjnych Tow. i zabawek handle:
CYPRYAN SZCZURKOWSKI, Grodzka 2.
Kamieniarsko-rzeźbiarskie prac.:
FISCHER MARYA, Rakowicka 14.
PODGÓRSKI JAKÓB, Półwie Zwierzyn. Kościuszki 1. 59
Kawiarnie drugorzędne:
KOZIARSKA M., Rynek Kleparski 1. 8.
SPYTKOWSKA MARYA, Mały rynek 1. 6.
Kolonialne handle i restauracye:
AKSMANN L., Floryańska 1. 31.
HAWELKA ANTONI, Rynek gł. 1. 35.
KUOMIERCZYK J., Anny 1. 2.
Kolonialne handle:
RYGLICKI ADOLF, Mały Rynek 1. 7.
Krawieckie zakłady damskie:
NIŻYŃSKA ANTON., Grodzka 1. 39.
Krawieckie zakłady męskie:
MAJERAN LEONARD, Florjańska 44, I p.
WĘGLARSKI TADEUSZ, Rynek 1. 43, A. B.
Lamp Składy:
SKLEP GAZOWNI MIEJSKIEJ, Pl. Szczepański 1
Lecznice Zakłady:
ZAKŁAD ORTOPEDYCZNY D-ra Chlumsky'ego doc. uniw. Jagiell., Rynek Kiep. 1. 12.
Nauczycielskie biura:
BIURO STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK Karm. liska 1. 36.
BIURO KONCES. przez Nam. Stefani Łapszów z Trembeckich Zilling, św. Jana 1. 2, I p.
Ma i i kaszy składy:
RUTKOWSKI, Szczepańska 1. 11.
Masarze:
SATALECKI WINCENTY, Floryańska 18.
BIALIK JOZEF, Floryańska 1. 51. Filie Szpitalna 17, pl. Maryacki 2.
Medalików Fabryki:
EMANUEL od św. Józefa **SZERSZENIEWICZ**, św. Krzyża 1. 13.
Mleczarnie:
DOBRYŃSKIEJ E., Sławkowska 1. 12.
MLECZARNIA DÓBR ŁUCZANOWICE, Podwale 1. 6.
Miodosytnie:
ROBACKI K., Sławkowska 1. 26.
Piekarnie:
KRĘCINA JAN, pl. Matejki 1. 9.
Platerowanych wyrobów składy:
JARRA MARCIN, Sukiennice 1. 1.
Powozów składy:
CYRANKIEWICZ STANISŁAW, Sławkowska 32
Służby wszelkiej kategorii biura:
ROZALIA KRASSUSKA, Jagiellońska 6.
Studniarze:
ALBIŃSKI STANISŁAW, Zwierzyniec 1. 88 (naprzeciw Klasztoru).
Restauracye:
WÓJCIK PAULINA, Sienna 1. 6.
Rolet i Zaluzji Fabryka:
PĘDZIWIATR WŁADYSŁAW, Zwierzyn. 1. 8.
Rzeźnicy:
BĘDZIKIEWICZ TOMASZ, Bracka 4.
Ryb handle:
ERAZM BROCKOWSKI, Rybaki 2.
Szczotkarze:
BOJARSKI WINCENTY, Florjańska 15.
Szkoly kroju sukien i konfekcji damskiej:
JANINA, Rynek gł. C-D. 23, I p.
Wina Składy:
FEDEROWICZ J., Szczepańska 3.
Witrażów fabryka:
ZELENSKI STANISŁAW, Swoboda 2.

Krosno, Tkackich wyrobów Fabryki:
TKALNIA MECHANICZNA „KROSNO“
Restauracye:
TANIA KUCHNIA.

Krościenko nad Dunajcem
Handel towarów mieszanych:
ANTONI WÓJCIK.

Krynica, Apteki:
NITRIBIT HENRYK

Leżajsk, Apteki:
KIJAS HENRYK.
Limanowa, Handle tow. mieszanych:
KALENDKIEWICZ K.

Lwów, Agencje dziennik. i biura ogłoszeń:
SOKOŁOWSKI PASAŻ HAUSMANA.

Lwów 15 Sygniówka
Fabryka makaronów „Bronisława“
BRONISŁAWY z Russo kich Kasparkowej.

Lutynia niem., Handle tow. miesz.
KÓŁKO ROLNICZE.

Łańcut, Tkackich wyrobów Fabryki:
AKC. TOW. DLA WYROB. TKACK. i SUKIEN.

Majdan Zbydniowski, Handle tow. miesz.
KÓŁKO ROLNICZE.

Mielec, Handle tow. mieszanych:
DEBICKI Antoni.
ŁOJCZYK J.

Myślenice, Fryzyerzy:
SZLACHTOWA A.

Nowy Sącz, Kamieniarskie Pracownie:
DUŻNIAK JAN, ul. Długosza.
Piekarnie:
SEKUŁOWICZ K., Sobieskiego 330.

Nowy Targ, Cukiernie:
HUBICKI M.

Okocim, Browar:
GÖTZA JANA OKOCIMSKIEGO.

Opawa, Kawiarnie:
RAJDA FRANCISZEK.

Przemysł, Finansowe Instytucje:
TOW. KASY ZALICZKOWEJ RZEMIEŚLNICZEJ i ROLNIK.

Radłów, Apteki:
KOZICKI ZYGMUNT.

Rudawa k. Krakowa, Handle tow. miesz.:
KÓŁKO ROLNICZE.

Rzeszów, Malarze:
MICHAŁ WYWIÓRSKI, ul. Średnia 619.
Restauracye:
INGŁOD

Sokolniki p. Nadbrzezie, Handle tow. miesz
KÓŁKO ROLNICZE.

Stary Sącz, Szewskie wyroby:
KRAJOWA SZKOŁA SZEWSKA.

Stróż, Restauracye:
LANGOWA DWORZEC.

Wadowice, Finansowe instytucje:
POW. KASA OSZCZĘDNOŚCI.

Kolonialne handle:
KANTOREK IGNACY.

Szewskie pracownie:
ZOFIA SUKNAROWSKA, ul. Cicha 264 (filia w Andrychowiu).

Restauracye:
SZCZYPKA J.

Wieliczka, Cukiernie:
PALMOWSKI A.

Tarnów, Księgarnie:
PISZ JÓZEF.

Tenczynek, Browar:
TOWARZYSTWO AKCYJNE.

Trzciana k. Rzesz., Handle tow. miesz:
KÓŁKO ROLNICZE.

Zakopane, Fryzyerzy:
BOROWSKI.

Lecznice Zakłady:
SANATORIUM DLA PIERSIOWO CHORYCH D-ra DŁUSKIEGO.
ZAKŁAD WODOLECZNICZY D-ra CHRAMCA.

Masarze:
GALICA JÓZEF.

Restauracye:
KUCHNIA LUDOWA.

Zbaraż, Eksport miodu:
PASIEKA Eug. BILIŃSKIEGO.

Zegiestów
ZAKŁAD ZDROJOWO KĄPIELOWY.

Zmigród, Finansowe instytucje:
TOWARZYSTWO ZALICZKOWE.

Zółkiew, Rzeźbiarskie pracownie:
JÓZEF LASKO rzeźba kościelna i salonowa.

Fabryka organów i harmonium K. Neussera

w Neutitschein, Morawy.

założona w roku 1827 dostarcza własnego wyrobu instrumenty organowe z najlepszym urządzeniem pneumatycznym, oraz harmonium dla szkół i do użytku domowego.

Światłą głowę

zdrowy sen, silne nerwy mamy, od-
kład znany działający odświeżają-
co, uśmierzająco bole, fluid Feller'a
z marką „El-a-Fluid“. Próbną tuz.
5 K. fr. Zamawiać u E. V. Feller'a
w Stabicy, Eisapl. Nr. 50 (Kroacien).
Fryc.

Dobra harmonia Kou. 4.80

50.000 sztuk
rozsprzedano.
Zadnego cła! Gwarantyl.

Wymiana dozwo-
lona lub zwrot
pieniędzy.

Nr. 300 ¼ z 10 klawiszami, 2 rejestry,
28 głosów, wielkość 24 x 12 cm. K. 4 80
Nr. 657 ¼ z 10 klawiszami, 1 rejestr,
28 głosów, wielkość 30 x 15 cm. K. 5 20
Nr. 656 ¼ 10 klawiszy, 2 rejestry,
28 głosów, wielkość 30 x 15 cm. K. 5 90
Nr. 305 ¼ 10 klawiszy, 2 rejestry,
50 głosów, wielkość 24 x 12 cm. K. 6 20
Nr. 663 ¼ 10 klawiszy, 2 rejestry,
50 głosów, wielkość 31 x 15 cm. K. 8 —
Wysoka za zaliczką przeliczoną. Do-
stawa cęwdoru Hansa Konrada, Musik-
waren - Versanihaus B. u. x. Nr. 71
(Czechy).

Główny cennik z 3000 rycin naży-
czenie każdego darmo i opłatnie.

OGŁOSZENIE.

W krajowej szkole ogrodniczej
w Tarnowie rozpoczyna się rok szkol-
ny 1908/1909 w pierwszej połowie
kwietnia 1908. — Celem krajowej szko-
ły ogrodniczej w Tarnowie jest: teo-
retyczne i praktyczne wykształce-
nie młodzieży na ogrodników uzdol-
nionych do prowadzenia ogrodów
wielkich. — Do szkoły tej może być
przyjęty każdy kandydat, który: 1) wy-
każe się że przynajmniej 15 rok ży-
cia ukończył, że odbył z dobrym po-
stępem obowiązkową naukę w szko-
le ludowej, — jest umyłowo i fizy-
cznie zupełnie zdrowy i nieaangany ob-
yczajów; 2) w terminie przez Dy-
rekcję oznaczonym złoży egzamin
wstępny, służący do ocenienia, czyli
kandydat jest wogóle dostatecznie
rozwinęty umysłowo, żeby mógł
korzystać z nauk w tej szkole udzie-
lanych. — Kandydaci, którzy odbyli
przynajmniej jednoroczną praktykę
ogrodniczą, a uczynią zażalenie w
wymienionym warunkom, mają pier-
szeństwo do przyjęcia przed innymi.
— Koszta utrzymania ucznia w
zakładzie wynoszą 300 koron ro-
cznie. — Synowie ubogich rodziców
przyjęci być mogą na koszt fundu-
szu krajowego. — Każdy wstępujący
do zakładu, owinien być czysto, trzosi
w dostateczną bielizną i dobre buty
juchtowe. — Podania o przyjęcie wno-
sić należy najdalej do 15 marca 1908
do dyrekcji krajowej szkoły ogro-
dniczej w Tarnowie, która na żądanie
udzieli wszelkich bliźszych wy-
jaśnień. — Oprócz uczniów wysyła-
nych Dyrekcją przyjmują także prak-
tykantów ogrodniczych.

Derki na konie!

Pozostały za-
pas zjedn. fa-
bryk koców
mam z cenie
— sprzedać za
połowę ceny. Pol. cam przeto grube,
trwałe, ciepłe, nieprzemakalne derki
na konie, włosiste, dające się też
użyć jako kocy do spania, a przytem
bajecznie tanio. Catinek A. szare
z kolorowymi szlakami, 2 m długie
1 ½ szer., kor. 4 50. B. brązowe fi-
kierskie z czerwonymi i czarnymi
szlakami, kor. 5 50; C. wełniane derki
dworskie, żółte ze szlakami, 2 m dl.
1 ½ szer. kor. 7 50; D. wełn. dworskie
z kwadr. 2 m 20 cm dl. 1 m 10 cm
szer. kor. 8. — Wysyłka za zaliczką
przez firmę polską A. Weisberg,
Wiedeń, II, Unt. Donaust. Nr. 22 A.

Miód patoka

Czysty, kura ymy z n. większej gal-
pasieki wysyła Eug. Biliński w Zba-
rażu, po 6 k. 5 kg. puszka. Za czy-
stość ręczy się. Podobne ogłoszenia
mniej, pasiek są nieprawdziwe. 77

200 koron miesięcznie

moż. każdy łatwo za obió. Szczę-
ty darmo i opłatnie na zgłoszenia
przez biuro g. zet Olszewskiego
Lwów, Kilińskiiego 1. 1.

SINGERA maszyny do szycia

do różnych celów

a zatem nietylko do użytku przemysłowego, lecz
także do wszelkich robót wchodzących w zakres
szycia domowego, jedynie u nas nabyć można

Przy kupnie zważać
na to, aby ma-
szyna nabyta została
w naszych składach.

Nasze składy po-
nażę można po n-
bocznym znaku.

Singer Co. Tow. akc. maszyny do szycia
Kraków, ul. Szpitalna 140. naprzeciw teatru miejskiego,
Filie we wszystkich większych miejscowościach.

Wszystkie maszyny, sprzedawane pod nazwą „Singer“
w innych składach, są wyrabiane na sposób jednego z na-
szych dawnych systemów. Nie dorównują one atoli ani
pod względem konstrukcji, jak niemniej trwałości naszym
najnowszemu systemowi maszyna do użytku domowego.

W masarni Stefana Sieczkowskiego
w Krakowie, przy ulicy Sławkowskiej L. 11
(obok Grand Hotelu)

WĘDLINY POTANIAŁY.

Wyrabia i poleca Szanownej P. T. Publiczności: szynki praskie
i westfalskie, polędwi e pieczone i lososiowe, znakomite kielbasy
krakowskie, połędwiowe, krajane i siane, kiszki paszтетowe,
salcesony w rozmaitych gatunkach, paryską kielbasę, słoninę
polską białą, wędzoną i paprykowaną, rozmaite rolady, kielba-
ski wiedeńskie, sardelki warszawskie, kiszki podgardlane i ka-
szane, wogóle wszystko cokolwiek wchodzi w zakres masarstwa.
Dwa razy dziennie świeży towar.
Cenniki szczegółowe na żądanie — Przesyłki uskutecznią się
pocztą za pobraniem.

Proszę żądać najnowszy cennik i opis płyt najnowszych zdjęć darmo i opłatnie
Pierwszy krajowy Skład

Gramofonów i Fonografów

hurtowny i częściowy [228]

KRAKÓW, ul. Grodzka L. 71.

Największy skład Gramofonów, Fono-
grafów i walców najnowszych zdjęć.

Części składowe zawsze na składzie.

Reparacje wykon. się dokładnie i szybko.

Najnowszy Gramofon „TONARM“ z tubą
kwiatową wraz z 10 płytami 35 złr.

Gramofony i Fonografy najnow. kon-
strukcji od kor. 12 do 500.

Dra Kovács'a pasta na ręce

w używaniu nieprześcigniona, czyni ręce piękne
i białe w przeciągu 3 dni. Stoik 1 za 20 hal.

„International“ niszczytel włosów — celem szybkie-
go i pewnego usunięcia niepotrzebnych włosów z twarzy i rąk. Falszka 6 K.

Wysyła za pobraniem pocztowym

Mariahilf-Apotheke, Budapest, ach
szt Ferencz tér 20. Do nab. we wszystk. aptekach i droguery

KASZLĄCYM dzieciom i dorosłym

przepisują lekarze z najlepszym skutkiem

THYOMEL SCILLAE

jako środek rozpuszczający, usuwający flegmę i uśmierzający kur-
czowy kaszel, uspokajający i znoszący zaburzenia oddechowe. Setki
lekarzy wyraziło już swoją opinię o zdumiewająco wysokim dzia-
łaniu Thymomelu Scillae przy kokluszu i innych rodz. kurcz. kaszlu.

Proszę zapytać się swego lekarza.

1 flaszka K. 2 20. Poczta opłatnie po nadesłaniu K. 2 90.
3 flaszki po nadesłaniu K. 7. — 10 flaszek po nadesłaniu K. 20 —

Wyrób i skład główny

B. FRAGNER'S APOTHEKE

k. k. Hoflieterraat

Prag-III., Nr. 203.

Do nabycia w lepszych aptekach. Uwaga na nazwę preparatu, fabrykanta i markę ochronną.

Kilku chłopców

Do roznoszenia dziennika przyjmie na stałą pensję
ekspedycja Głosu Narodu, w Krakowie ul. św.
Krzyża 1. 7.

Pierwsza Krakowska elektro-mechaniczna PALARNIA KAWY

M. JAWORDICKI KRAKÓW

Rynek gł. 44.

POLECA
rozmaite
wyborowe
gatunki
KAWY
palone
najnowszym
i najlepszym
sposobem
za pomocą
gorącego
powietrza
po cenach
najprzystęp-
niejszych.
1881

KSIĘGARNIA GEBETNERA i S. ki

W KRAKOWIE
otrzymała na skład główny dzieło

Dra Leopolda Caro, adwokata w Krakowie
pod tytułem:

Studia Społeczne

w 8-cie, str. 404.

Treść: Sprawa indemnizacyjna. — W sprawie
parcelacji. — Książki robotnicze. — Bank wło-
ściański. — Lichwa na wsi. — Reforma kredytu
włościańskiego. — Ulgi kolonizacyjne w Sejmie.
— Lichwa i sposoby jej zwalczania. — 10 mili-
onów na kredyt włościański. — 1 milion na kasy
Raiffeisena. — Projekt reformy ustawodawstwa
naftowego — Dodatek do funduszu religijnego. —
W sprawie przywłaszczenia sobie firmy. — Za-
wodowa organizacja rolników. — Prawa sługi. —
::: Pomoc prawna :::

CENA 10 KORON — DO NABYCIA WE WSZYSTKICH.
KSIĘGARNIA H I U AUTORA ULICA SZCZEPANSKA L. 11

Drogięgo mięsa oszczędzać

dozwalają gospodyniom
zupy Maggi'ego
w tabliczkach
po 15 h. na 2 dobre, posiłne porcje.
Do przyrządzania na samej wodzie!

Taniej niż wszędzie

znakomite płótna borczyńskie

BIELIZNA STOŁOWA i wszelkie inne wyroby tkackie.
Również silne materje na ubrania dla każdego stanu i na
każdy sezon. (1543)

Poleca Szanownej P. T. Publiczności Tkalnia

Józefa Jórassa „pod opieką Najświętszej Rodziny“
w **Korczynie** obok Krosna (Galicya).
Próbki z oceną na żądanie gratis i franko.

Około 100.000 sztuk w użyciu. 5-letnia gwarancja. S da! na próbe!

Brzyt-
wa Nr.
31 najle-
pszatal
Sollin-
gen, szlifowana na 1/2
wkłesło z fantazyjną
oprawą (jak rycina) w etui K.
2.50. Nr. 32, ta sama lecz 3/4 wkłesła
K. 3. Nr. 33 tasama. 1/2 wkłesła K. 3.50. Nr.
3700 z czerną gładką oprawą, 1/2 wkłesła K. 1.50. Garnitur do golenia w poli-
turowanej szkatułce drewnianej z lustrem, zamykanej, zawierającej brzytwę, rzemień
do ostrzenia, pędzel miseczkę i mydło K. 4.20, 5.50, z grzebieniem bezpie-
stwa 60 hal. więcej. — **Zadnego ryzyka.** — Jeżeli się nie spodoba, pieniądze z
powrotem. Wysyła za pobraniem przez znaną w świecie firmę eksportową:
Hanns Konrad, c. i k. Dostawca Dworu w Brux Nr. 112 (Czechy).
Główny katalog z 3000 rycin na życzenie darmo i opłatnie.

Utrzymanie zdrow. żołądka

decyduje głównie w utrzymaniu, poprawieniu, regulowaniu
oraz usunięciu uciążliwego zatwardzenia stolca. W tym celu
używać należy najwłaściwszego znanego środka, **Balsamu**
żołądkowego dra Rose, który wszelkie następstwa nieregularno-
ści, zaziębien, zatwardzeń, jak n. p. palenie w piersiach, wzdę-
cie, nadmierne tworzenie się kwasów, kurcze, uśmierza i usu-
wa. Środek ten sporządzony jest z wybieranych najcenniejszych
z 12 leczniczych, wzmacniających apetyt, trawie-
nie i lekko rozswielających, że do pielęgnacji wła-
ściwej żołądka z najlepszym skutkiem służyć może.

Ostrzeżenie! Wszystkie części opakowania noszą
prawie depenowaną markę ochronną.
Skład główny: Apteka

B. FSAGNER'A c. k. Dostawca Dworu
„pod Czarnym Orłem“ PRAGA Mała Strona 203,
róg ulicy Neruda. (1136)

WYŚYŁKA CODZIENNE.
Cała flaszka 2 kor., pół flaszki 1 kor.
Pocztą za nadesłaniem kor. 1.50 mała flaszka, kor. 2.80 duża
flaszka, kor. 4.70 — 2 wielkie fl. kor. 8 — 4 wielkie fl., kor.
22 — 14 wielkich fl. do wszystkich stacyi monarchji austro-
węgierskich franco. Składy w aptekach Austro-Węgler.

Baczność!

BYT zapewniony ma każdy **Koron 18 do 25**
u nas i łatwo zarabia

tygodniowo bez względu na płeć, wiek lub oddalenie
— Bliższych informacji udziela: „BYT”

Przedsiębiorstwo fabryczne wyrobów trykotowych
we Lwowie, ul. Kollataja 2.

Fluid Kwizdy

Znak wąż. — Fluid dla turystów.
Z dawna znane, aromatyczne wycieranie celem
wzmocnienia ściągien i mięśni. Przez turystów,
rowerzystów i jeźdźców ze skutkiem sto-
sowany do wzmocnienia i odzyskania
z powrotem sprężystości po większych
wycieczkach.

Gena 1 flaszki K. 2 — 1/2 flaszki K. 1.20,
Fluid Kwizdy prawdziwy do nabycia
w aptekach. — Ilustr. katalogi darmo
i opłatnie.

Skład główny: **Franz Joh. Kwizda**
c. i k. austr. węg. kr. rum. i ks. bułg.
dostawca Dworów. Aptekarz obwodowy,
Korneuburg bei Wien. (1643)

OBRAZY olejne i rodzajowe

o cenach bardzo niskich. — **E. LEICHT**, Kraków, ul. Pijarska
przy bramie Floryańskiej, poleca wielki wybór ram własnego
wyrobu. — Najstarsza firma w tym zawodzie założona w 1866 r

Zakład pogrzebowy

odznaczony najwyższymi nagrodami

Jana WOLNEGO

przy ul. św. Tomasza 1. 4, tuż przy pl. Szczepańskim,
Filia: ulica Kopernika 1. 6. — Telefon Nr. 331.

Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych oraz sprowa-
dzania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. (1989)

Edward Bocheński & Jan Warmuzek

dawniej
Zygmunt Chilla,
Krawcy Kraków,
Wielopole 3 obok
główniej poczty.
Zakład krawie-
cki zaopatrzone
na sezon w ma-
terjały krajowe
i zagraniczne.
Wykonanie ar-
tystyczne wed.
najnowszych
żurnali angiel-
skich, ceny moż-
liwie najniższe.
Wypożycza
również fra-
tki i angieley. Za-
mówienia na
prowincje usku-
tecznia się za
pomocą sposo-
bu brania miar

Piękny biust.

Bujne piersi w prze-
ciągu 2 miesięcy
przez (Pig lki wscho-
dnie) **PILU ES**
ORIENTALES
jedyne, które roz-
wijają piersi,
wzmacniają je,
przywracają mło-
dość i uczęszają
powabnej pełności
nie szkodzące
wcale zdrowiu.

Pod gwarancją wolne od arseniku.
Przez g ośne powagi lekarskie uzna-
ne. Całkowita dyskrecya. Pudełko
ze sposobem użycia opłatnie za na-
desłaniem K 6.45 lub pobraniem
poczt. K. 6.75. (1644—13)

J. Ratié, Aptekarz Paryż.

Składy: PRAGA, Fr. Vitek & Co
Wassergasse 19. — BUDAPEST,
Apt. J. V. Török, Kiraly Utcza 12.

! Nowość dla
Czytającej Publiczności
Pierwsza Publiczna koncesyon.

CZYTELNIA

Dzienników

i z zasopism.

! Wielki Wybór Pism!

Wstęp 20 halerzy.

6 Mikołajska 61 piętro

otwarta od 8 z r. do 9-tej w.

Chroń twoją żonę.

Tę dla każdej rodziny nadzwyczaj
ważną usługę złożyła za nadesła-
niem 90 hal w markach austr. P. R.
Wanpa Berlin S. W. 291 Lin-
dens tr. 50

6 DNIACH do AMERYKI.

Przeprawa pasażerów do

Kanady, Argentyny i Brazylii.

Żądać pouczenia. — Korespondentka wystarczy.

Falck & Comp.

HAMBURG, RABOINEN 30 g. n.

Korespondencja we wszystkich językach.

Uznane za najlepsze

Siewniki nowo ule-
pszonych systemu try-
bikowego „Agrikola“
Stalowe pługi, Bio-
ny, Walce, Kosiarki do
trawy, koniczyny, Zni-
wiarki do zboża,
Roztrzaskacze siana, Gra-
biarki do siana i zboża.
Prasy słomy i siana
Tłocznie do owoców
winogron, **Hydrauliczne**
prasy, Gniotowniki do
winogron, obrywacze
winogron, Młynki do
lunnych rośli, Przyrządy do suszenia
owoców i jarzyn. **MŁOCARNIE**
z patent. łożyskami waleczkowemi
samosmarującymi się do ruchu ręcz-
nego, kieratowego i motorowego, **Kieraty**
poruszane siłą zwierząt po-
ciągowych, **Młaki** do czyszczenia
zboża, **Triery**, Łuskacze kukurydzy,
Sieczkarnie z patent. łożyskami
waleczkowemi i samosmarującymi się
— najlżejszy chód, **Krajacze buraków**,
rótowniki, **Kociołki** do
parzenia, **Oszczędność** owe piece
kociołkowe, **Obrotowe pompy** do
gnójki i wszystkie inne maszyny
rolnicze najnowszej konstrukcyi
odznaczonej nagrodami, wyro-
biają i dostarczają **Ph. Mayfarth i Ska.**
fabryki maszyn roln. odle-
biają i dostarczają warute żelaza i
kuźnie par. Rok założenia 1872. **Wiedeń 21, Taborstrasse 71.**
1050 robotników. Oznaczeni
więcej niż 600 złotymi, srebrnymi
medalami etc. Obzerne ilustr.
katalogi bezpłatnie. Zastępcy i
odsprzedawcy poszukiwani.

Północno Niem. Lloyd

w Bremie,

(Norddeutscher Lloyd)

Generalna Agentura dla Galicji

we Lwowie, ul. Grodecka 93.

Regularna bezpośrednia komunikacja przewozowa z Bremen,
pospiesznymi i pocztowymi parostatkami.

DO STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI:

(Nowego Jorku, Baltimore, Galveston) Brazylii, Argentyny
(Buenos Aires), Australji, Japonji etc.

Bilety kolejowe do każdej stacji Północnej Ameryki.

Wszelkich wyjaśnień w sprawach podróży, udziela i bilety
sprzedaje:

Generalna Agentura Półn. niem. Lloydu
we Lwowie, ul. Grodecka 93.

Koresp. w językach: polskim, ruskim, niemieckim

Największy wybór Perfumeryi, Mydeł i wszelkich środków toaletowych

REIM i SPÓŁKA Kraków

Rynek główny l. 37, Linia A-B.

polująca po cenach najniższych

Narty-lyzwy śnieżne

Saneczki sportowe

Kalozne rosyjskie prawdziwe.

Lakier do kaloszy: Pedeszy i obasy gumowe. Pedeszy wkładkowe do butów...

Farby i przybory do malowania artystycznych. Przybory do robót piłęzkowych.

Regółki szenotkowe, zelazne i kokosowe. Chodniki z linoleum, ceratowe i japońskie. Szczotki do wywierania...

Wódka francuską Brazey'a i Molla.

Lampki elektryczne, kieszonkowe i baterie do napełniania tychże. Perkin, Pekus i wapno pastowne dla bydła.

Ochroniacze uszów od zimna i mrozów. Artykuły chirurgiczne i higieniczne. Papier klosetowy.

Lampki platynowe i aparaty Ozonateur i Longlif do odświeżania powietrza w pokojach.

Farby oleje do malowania.

Lakiery i glazury do podłóg. Masę francuską i woskową do zapuszczania podłóg i posadzek.

Perleń środek zapobiegający przy zamiataniu unoszeniu się kurzu. Idealny przy zamiataniu dywanów które trzepać nie potrzeba.

Dwa razy dziennie wysyłki pocztowe.

Najnowsze samozapalniczki „Janus“ „Ideal“ „Alkomet“

Wspomaganie przez Wysekie Biuro Nauczycielskie Stefannii Łapezów z Trembeckich Zwilling, Kraków, ul. św. Jana l. 2, l p. (Róg Rynku gł.) — — Telefon 744. — — Poleca e. k. Namieślnictwo Dyplomow. Nauczycielki, Polki i Cudzoziemki, z wyższą muzyką, z doskonałym jęz. frane., ang. niem. i wykształceniem uniwers. Nauczycieli Towarzystwa i Reprezentacji domu oraz Bony, Wychowawczynie, Freblanki, Polki Niemki z krawieczyzną. Francuzki, Angielki, Włoszki, sprowadzane wprost z zagranicy z pierwszorzędnymi Zakładami Wychowawczo-Naukowymi. Internat dla Nauczycielek na przystępnych warunkach.

R. Ditmar

Kraków, Rynek 13. poleca obok lamp i świeczników elektrycznych świeżo założony skład porcelany i szkła stołowego. Wybór wielki. — Ceny przystępne.

Stały i pewny zarobek 20-30 koron tygodniowo

może mieć każdy, bez względu na wiek i płeć, kto wyuczy się pracowna opatentow. piaskiej maszynie do pleceni „Slavia“

LIBAL i S-ka zarejestrow. towarzystwo handlowe we LWOWIE, ul. Kochanowskiego 39-7.

Pierwszy i największy w kraju SKŁAD MASZYN do szycia i haftu wyrobów trykotowych i maszyn do pisania który nie postuluje się agentami.

Nauka haftu bezpłatnie. Cenniki gratis franco. Przyjmujemy również maszyny do szycia wszelkich systemów do naprawy

Ważne dla Pań

H. Bogdanowicz

H. Telesznicka

w KRAKOWIE przy ul. Szewskiej l. 10 l p. Poleca: Kompletnie urządzenia salonów, sypialni, jadalni, stylow., serwis, porcel. saski składający się ze 134 szt., kantorek i sekretarka (ant.) dywany perskie i zwyczaj., pianino, fortepian, biblioteki, biura, obrazy Matejki i Kossaka, biżuterie, srebro, kandelabry, lampy i różn. sprzęty mah. i zwykłe. Oltarz i Tabernaculum złożone. Wiele obrazów olej., Fisharmonia 4 głos. fir. Schie demayer Stuttgart. Powyższe przedmioty przyjmuje się w komis.

OSOBA

w średnim wieku znająca się na kuchni, gospodarstwie wiejskim posiadająca ślubne świadectwa poszukuje posady do samodzielnego zarządu na probostwo, lub do dworu

Kto chce pić dobrą i taną herbatę Ceylońską, ten się nie zawiedzie żądając herbatę Darling z Kaczką po K. 1.30 za 1 1/4 funta, wyborną zaś jest Gonar po K. 170 z Magazynu JULIUSZA GROSSEGO w Krakowie, Rynek 34.

Agromom

ze szkołą rolniczą lat 44, żonaty, rzymsko-katol. Polak i Niemiec (z Poznańskiego) 2 lata w kraju, — poszukuje posady ekonoma. Łaska- we zgłoszenia w redakcji Informatora K-aków.

Praktykant zamiejscowy dobrej kondyty z ukończoną II-gą klasą gimnazjalną znajdzie umieszczenie w handlu papieru i artykułów religijnych

Juliana Kurkiewicza Kraków — Mały Rynek. 101

Największa w kraju firma R. PAWŁOWSKI KRAKÓW, RYNEK L. 18.

poleca swe znakomite, przez hałciarnie pracownie krawieckie wyprobowane maszyny do szycia i do haftu, którym żadne inne dorównać nie mogą. Niezrównane w szyciu i medoścignione w hałcie. Żądacie cenników.

JEDYNA W KRAJU FABRYKA PASÓW maszynowych Ignacego Wurma w Krakowie ul. Kanonicza l. 18.

Tanie czeskie PIERZE! 5 kilo, świeżo darte K. 9-60, lepsze K. 12, białe, puchowe, darte, Kor. 18, 24, śnieżne-białe, puch., darte, K. 30, 36, Wysyła opłatnie za pobraniem. Zwrot lub wymiana dozwolone za zwrotem porta. — Benedict Suchsen I. bes Nr. 284 Pilsen, Czechy

Kredyt osobisty dla Urzędników, Oficerów, Nauczycieli etc Samoistne Stowarzyszenia Oszczędności i Zaliczkowe Związku Urzędników udzielają na przystępnych warunkach także na długoletnie spłaty pożyczek osobistych. Agencja wykluczeni. — Adresów Towarzystw udziela się bezpłatnie Zentralleitung des Beamtenvereines, Wien, Wipplingerstrasse 25. (1446)

Seminarzystka II kursu. udziela lekcji gry fortepianowej, a także pomocy szkolnej za przystępną cenę. Wia domość w admin. Głosu Nar. 151

Interes Komisowy z powodu bólu ocz jest do odstąpienia. Kapitał potrzebny 3 tysiące złr. Wiadomość w Administracji dziennika „pod „INTERES“. 154

Proszę żądać gratis i franko

mego bogato ilustrowanego polskiego Cennika z 3000 odbitkami zegarków, wyrobów srebrnych i złotych Hanns Konrad c. i k. dost. Dworu. Pierwsza Fabryka zegarków w Brüx Nr 709 (Czechy). Szwajcarski patent. zegarek system Roskopf K. 5. Rejestrowany remontoir kotwicowy Adler-Roskopf K. 7. Prawdziwy remontoir srebrny K. 8.40. 1291

Alpejskie Sosnowe cukierki

Picea Najlepszy i najtańszy środek na kaszel 1 pudełko 20 hal.

Do nabycia w aptekach: 00. Bonifratrów, pod złotym słoniem ulica Grodzka, Doskowski Marjan pod białym orłem, Rynek, Linia A-B, Grabowski Wincenty pod aniołem ulica Dietla 76, S. H. Makoln pod złotym orłem, ul. Krakowska, F. X. Mikulek pod koroną, J. Macudziński Rynek, M. Proń po złotą głowę ul. Grodzka, Ludwik Rosenberg pod murzynami ul. Krakowska, Konstanty Wiszniwski ul. Floryańska, Zurawski pod aniołem Zwierzyniec jak również we wszystkich aptekach Monarchii. Skład główny „zum Samariter“ Graz, Sackstrasse 13, Wien I., Feinfaltstrasse 4. 160

Darmo i opłatnie

wysyłam każdemu mój wielki polski, bogato ilustr. katalog główny z przeszło 3000 rycin. doskonałych instrumentów muzycznych wszelkiego rodzaju. C. i k. dostawca Dworu Hanns Konrad wysyłka instrumentów muzycznych. Brüx nr. 4775 (Czechy). Skrzypce szkolne po kor. 4.80, 5.50, 6.--. Do tego smyczek skrzypcowy kor. —.80, 1.--, 1.40. Cytry, Harmonje itd. na składzie. Żadnego ryzyka! Wymiana dozwolona lub zwrot pieniędzy. (158)

NAJLEPSZE HYGIENICZNE PARYSKIE TOWARY GOMOWE DO CELUW SANITARNYCH — POLECAJĄ Reim i Spółka Kraków, Rynek Główny Linia A-B. CENNIK DARMO WYSYŁKA DYSKRETNE

Kuracyjny chleb „Simonna“

poleca handel pod firmą Wojciech Olszowski w KRAKOWIE, Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej.